

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра фінансів

Бакалаврська робота

ОР – бакалавр

на тему: «Фінансовий механізм розвитку підприємств в Україні»

Виконала: студентка 4 курсу, ФБС-41
групи

спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Поштар А.М

Керівник Мигович Т.М

Рецензент

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	5
1.1. Особливості організації фінансів підприємств	5
1.2. Фінансовий механізм, як інструмент управління господарською діяльністю та розвитком підприємств.....	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЗАХІД ПОСУД».....	25
2.1. Історія розвитку та загальна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства	25
2.2. Аналіз ефективності функціонування фінансового механізму діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Захід посуд».....	34
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	44
3.1. Ключові напрямки забезпечення стабільності фінансового механізму на підприємстві.....	44
3.2. Організаційно-економічні заходи удосконалення фінансового механізму функціонування підприємства.....	54
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ.....	73

Вступ

Актуальність теми: З розвитком ринкової економіки постає завдання удосконалення фінансового механізму, як одного із провідних стратегічних факторів, що здійснює регулюючі функції між суб'єктами господарювання. На даний час, фінансовий механізм є найбільш прогресивною частиною фінансової політики підприємства. Він забезпечує продуктивне управління фінансовими ресурсами, створення та використання централізованих і децентралізованих грошових доходів, збільшення ринкової вартості підприємства, зростання обсягів виробництва.

В економічній літературі, питанням дослідження проблеми функціонування фінансового механізму та управління фінансовими ресурсами підприємства займалися провідні вітчизняні та зарубіжні вчені економісти: Базилевич В. Д., Баластрик Л. О., Бірман А. М., Василик О. Д., Гринюк Н. А., Гуляєва Н. М., Дідик Л. М., Криленко О. П., Лігоненко Л. О., Опарін В. М., Юрій С. І. та ін.

Справді, концепція фінансового механізму є досить комплексною і заслуговує подальших досліджень, особливо з точки зору ролі та впливу підприємств на його формування. Велика частина уваги у дослідженнях фінансового механізму зазвичай приділяється ролі держави в його створенні, але важливо також розглядати цю проблему з позицій підприємств та їх управління.

Дійсно, більш глибоке розуміння фінансового механізму розвитку підприємств потребує додаткових досліджень, зокрема в аспекті джерел і методів фінансування підприємств, а також оцінки ефективності їх дії. Це допоможе створити науково обґрунтовані стратегії фінансового управління, які враховуватимуть специфіку кожного підприємства та його умови діяльності. Такі дослідження є важливим етапом у розвитку теорії та практики фінансового управління, а також сприятимуть покращенню організаційного механізму фінансового забезпечення господарської діяльності підприємств.

Мета та завдання дослідження. Метою бакалаврської роботи є дослідження впливу фінансового механізму на розвиток підприємств в Україні, а також виділити напрями його удосконалення.

Згідно із поставленою метою було поставлено такі завдання:

- Розкриття сутності теоретичних основ системи управління фінансовим механізмом підприємства.

- Провести глибокий аналіз та дати всебічну характеристику фінансово-економічного стану. Визначити ключові фактори, що впливають на рентабельність та фінансову стійкість.

- Запропонувати заходи удосконалення фінансового механізму розвитку підприємств.

Об'єктом дослідження є функціонування фінансового механізму та його вплив на розвиток підприємств.

Базою дослідження є діяльність Товариства з обмеженою відповідальністю «Захід Посуд»

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Методи дослідження: у бакалаврській роботі було використано такі методи наукового дослідження: абстрактно-логічний, аналізу та синтезу, порівняння, індукції та дедукції, монографічний, розрахунково-конструктивний, горизонтальний та вертикальний аналіз фінансових звітів, ситуаційний (аналіз конкретних ситуацій або проблем), факторного аналізу (виявлення результативності впливу факторів на розвиток підприємства).

Інформативною базою кваліфікаційної роботи стали підручники, монографії та наукові статті з обраної тематики, також були використані публікації з питань управління фінансовим механізмом підприємства, опубліковані в періодичних виданнях, аналітичні дані Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, офіційний сайт Державної фіскальної служби України, матеріали Державної служби статистики України, фінансова звітність ТОВ «Захід посуд».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

1.1. Особливості організації фінансів підприємств

Фінанси підприємств займають ключове положення у фінансовій системі країни і впливають на загальний стан фінансових відносин у суспільстві. Оскільки вони пов'язані з матеріальним виробництвом, то стан фінансів підприємств визначає не лише створення національного доходу та фінансової стійкості держави, але й визначає можливість задоволення потреб населення, зменшення рівня безробіття і соціальних проблем у суспільстві.

Фінансовий механізм не буде забезпечувати при ефективному формулюванні зростання фінансових ресурсів у порівнянні зі значенням пріоритетів сталого розвитку, вираженим в урядових зізнаннях: зростання звітності про фінансові ресурси, оновлення пропускну здатності платформи, фінансової стійкості, максимізувати маркетингове співтовариство компанії, виходячи із законів ринкової економіки на увазі не важливості і динаміки нового економічного центру [6, с. 39].

Під поняттям організація фінансів підприємств розуміються різноманітні методи та засоби управління процесами формування та використання ресурсів, а також контроль за їх оборотом метою якого є досягнення економічних цілей у відповідності з чинним законодавством.

Фінансова робота на підприємстві повинна бути спрямована на:

- забезпечення процесу виробництва фінансовими ресурсами;
- виконання фінансових зобов'язань перед суб'єктами господарювання, бюджетом, банками;
- забезпечення фінансовими ресурсами розширеного відтворення, розвиток

соціальної інфраструктури та матеріального стимулювання;

- раціональне використання основних та оборотних активів;
- підвищення ефективності виробництва;
- зміцнення фінансового стану;
- залучення додаткових фінансових ресурсів та інвестування їх з найбільшим ефектом;
- здійснення контролю за дотриманням фінансової дисципліни. [28, с. 17].

Фінансова діяльність у великих господарствах координується фінансовим відділом, тоді як у невеликих - це завдання покладається на бухгалтера.

Основною організаційною складовою фінансів підприємств будь-якої форми власності є забезпечення фінансовими ресурсами в потрібній кількості для здійснення організованої господарської діяльності. Ці ресурси формуються під час створення підприємства через внесення статутного та додаткового капіталу, що спрямовується на створення основних та оборотних коштів.

Досить вагому частку на підприємстві посідає ефективна організація оборотних коштів, оскільки вони визначають рух всієї авансованої вартості, що знаходиться в процесі розширеного відтворення. Відправною точкою є рух оборотних коштів, який впливає на інтенсивність та ефективність усього виробництва.

Існує три методи організації фінансової діяльності підприємств, а саме:

- Комерційний розрахунок;
- Неприбуткова діяльність;
- Кошторисне фінансування.

Відмінність між окремими методами полягає у схемі організації фінансової діяльності, тобто у встановленні взаємозалежності між фінансовими ресурсами і джерелами їх формування, доходами, витратами і фінансовими результатами. [18, с.83].

Основною принциповою складовою в організації фінансів є комерційний розрахунок. Цей метод ведення господарства передбачає порівняння в

грошовому виразі затрат та доходів з метою отримання максимального прибутку при мінімальних витратах. Фінансова діяльність підприємства будується за схемою представленою на рисунку 1.1.

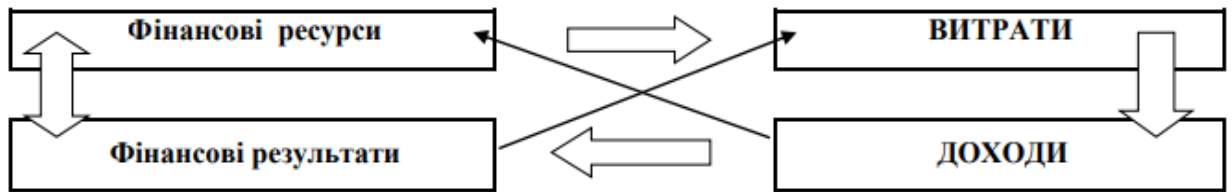

Рис. 1.1 Схема фінансової діяльності підприємства за комерційним розрахунком

Комерційний розрахунок передбачає, що фінансові відносини регламентуються державою в основному економічними методами за допомогою важелів відповідної податкової, амортизаційної, валютної, протекціоністської політики. [33, с. 19].

У сучасних умовах ринкової конкуренції комерційний розрахунок має суттєвий вплив на фінансове управління підприємств і передбачає зміну відносин між державою та підприємцями. У разі збитків, завданих підприємству внаслідок виконання розпоряджень державних органів або урядовців, що суперечать законодавству, відшкодування таких збитків повинно здійснюватися відповідними органами.

На відміну від господарського розрахунку, що спрямований на виконання плану та покриття витрат відповідними джерелами грошових коштів (притаманний неприбутковим організаціям), комерційний розрахунок передбачає завжди обов'язкове отримання прибутку, достатнього для продовження господарювання та підтримання рівня рентабельності. [13, с. 18].

Комерційний розрахунок є стратегічним та продуктивним інструментом у фінансовій діяльності підприємства. Цей підхід стимулює компанію до пошуку доступних та вигідних фінансових ресурсів, їх раціонального розподілу, оптимізації витрат і збільшення доходів та прибутку. Комерційний розрахунок є важливою складовою ринкової економіки, оскільки сприяє ефективному управлінню підприємством, допомагаючи досягти оптимальних результатів у

конкурентному середовищі. Комерційний розрахунок базується на основі принципів зображених на рисунку 1.2.

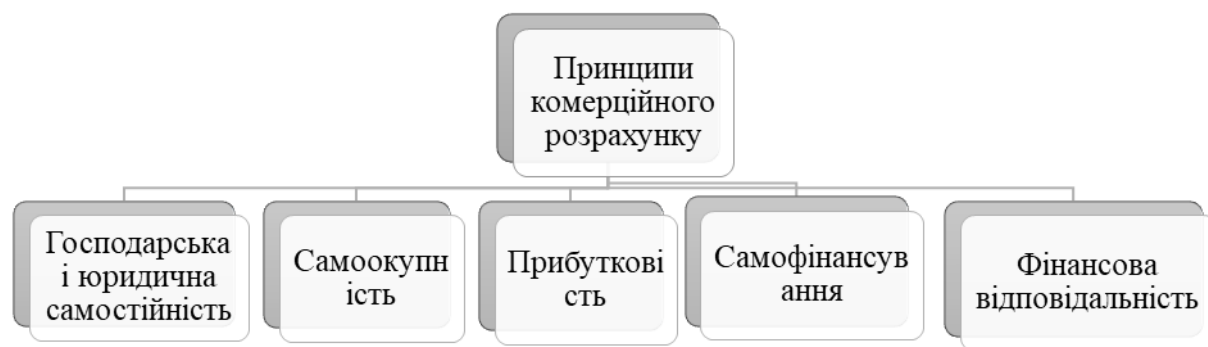

Рис. 1.2 Основні принципи комерційного розрахунку

Господарська і юридична самостійність характеризується необхідністю встановлення прав на фінансові ресурси підприємства, також чіткому формулюванні найбільш результативних напрямів їх розташування та залучення компетентних осіб щодо ефективного використання коштів. Господарська самостійність дає можливість самостійно приймати рішення з питань виробництва та управління. Юридична самостійність, у свою чергу, забезпечує підприємство правом юридичної особи, яка наявністю власної адреси, банківського рахунку та самостійного балансу. Встановлення фінансової та господарської відокремленості створює можливість встановлення чіткого взаємозв'язку між зусиллями, що прикладає підприємство, та його кінцевими фінансовими результатами у вигляді прибутку. Недопустимо, щоб одна особа приймала рішення з питань діяльності підприємства і водночас відповідальність, за неправильно прийняті стратегічні плани, несло ціле підприємство.

Самоокупність в системі комерційного розрахунку є важливим принципом, який означає, що витрати на просте відтворювальне виробництво повинні бути покритими за рахунок доходів, що отримало підприємство. Погашення кредитів та виплата відсотків здійснюється з отриманих доходів або забезпечених банківських позичок. Принцип передбачає, що господарська діяльність підприємства маж бути побудована таким чином, щоб забезпечити їхню повну самоокупність і стабільний оборот фінансових ресурсів.

Прибутковість означає, що результатом фінансової діяльності є прибуток, який має покрити не тільки витрати підприємства, але й створювати прибуток.

Прибуток має найважливішу роль. По-перше, головна мета господарської діяльності – це отримання чистого доходу власниками підприємства. По-друге, це показник ефективності функціонування підприємства, оскільки у прибутку відображаються всі позитивні й негативні фактори, які впливають на його діяльність. По-третє, прибуток є одним із основних джерел нагромадження фінансових ресурсів та розширення виробництва. У ринковій економіці успішними є лише ті підприємства, які постійно зростають, а можливості розвитку напряду залежать від кількості отриманого прибутку.

Принцип самофінансування виявляється в забезпеченні розширеного відтворення, матеріального стимулювання працівників і вирішенні соціальних питань підприємств за рахунок власних фінансових ресурсів (прибутку, амортизаційних відрахувань тощо). При самофінансуванні не лише відшкодовуються витрати на виробництво і продаж продукції, вносяться платежі до бюджету, вирішуються питання соціального розвитку підприємства і матеріального стимулювання працівників, як при самоокупності, а й фінансуються капітальні вкладення, приріст власних оборотних активів та інші витрати з розширення виробництва за рахунок власних фінансових ресурсів. Водночас самофінансування не виключає (в разі нестачі власних фінансових ресурсів на розширення виробництва) залучення довгострокових кредитів банку на основі поворотності й платності. [34, с.16].

Фінансова відповідальність передбачає, що підприємство повністю відповідає за результат своєї фінансової діяльності. У випадку збитків вони компенсуються за рахунок власних ресурсів. Якщо підприємство зазнало занадто великих збитків, які підривають його фінансову стабільність, то тоді воно може бути визнане банкрутом. У разі банкрутства підприємства, воно зобов'язане виплатити кошти своїм кредиторам. Порядок виплат встановлює

ліквідаційна комісія згідно з чинним законодавством, визначаючи порядок відшкодування боргів та збитків.

Комерційний розрахунок має значний вплив на фінансову організацію підприємств, формуючи їхню специфіку, що ґрунтується на наступних аспектах: суб'єкти господарювання отримують фінансову самостійність, що виражається у їх праві вільно розпоряджатись коштами, отриманими від провадження господарської діяльності; в процесі своєї діяльності, підприємства укладають різноманітні угоди з банками, кредитними спілками, страховими компаніями, співпраця з якими забезпечує укріплення комерційних розрахунків; суб'єкти фінансових відносин, несуть відповідальність за результати своєї діяльності, та вчасне виконання обов'язків перед постачальниками, державою, фінансовими установами та банками.

Неприбуткова діяльність у своїй основі організовується на тих же засадах, що й комерційний розрахунок, але за більш спрощеної схемою:

Рис. 1.3 Схема фінансової діяльності підприємств за неприбутковою діяльністю.

Специфічною ознакою формування фінансових ресурсів є те, що досить часто воно здійснюється за рахунок спонсорських та інших надходжень, насамперед від засновників. Цей метод організації фінансової діяльності не передбачає принципу прибутковості. Головна мета функціонування неприбуткових підприємств, організацій та установ — забезпечення певних потреб суспільства, а не отримання прибутку. Відсутність прибутку дає змогу знизити рівень цін і зробити відповідні товари та послуги більш доступними. [4, с. 10].

Соціальні установи та комунальні підприємства можуть провадити свою діяльність на основі неприбуткового принципу.

У контексті ринкової економіки, виділення неприбуткової діяльності вважається логічним, оскільки існують сфери, які не призначені для отримання

прибутку та можуть не викликати інтересу комерційних структур. Також, деякі послуги або товари мають бути доступними для широких мас населення. Застосування даного методу дозволяє поєднати досягнення двох важливих цілей: отримання прибутку від ведення господарства за допомогою комерційного розрахунку в прибуткових галузях та вирішення соціальних потреб населення. Такий підхід також сприяє раціональному веденню господарської діяльності, оскільки вимагає виваженого зіставлення витрат і доходів. Неприбуткова діяльність, як і комерційний розрахунок ґрунтується на принципах:

Рис. 1.4 Принципи неприбуткової діяльності.

Господарська та юридична відокремленість характеризується тим, що вона загалом забезпечує достатні умови для самостійного проведення фінансової діяльності. Однак існують обмеження, такі як визначення характеру та напрямків діяльності засновниками та регулювання державою рівня витрат.

Самоокупність, яка передбачає, що діяльність має бути фінансово стійкою і не потребувати постійного фінансового забезпечення ззовні.

Фінансова відповідальність передбачає здатність організації чи особи відповідати за свої фінансові дії та зобов'язання.

Таким чином, застосування принципів неприбутковості допомагає забезпечити доступність товарів і послуг, забезпечити раціональне ведення господарської діяльності та збалансувати витрати і доходи.

Кошторисне фінансування являє собою покриття витрат за рахунок залучення зовнішніх надходжень. Воно здійснюється за такою схемою:

Рис. 1.5 Схема фінансової діяльності за кошторисним фінансуванням

Кошторисне фінансування може здійснюватися за двома напрямками: з бюджету і з централізованих фондів корпоративних об'єднань чи фондів підприємств. Установи, які фінансуються з бюджету на основі кошторису, називаються бюджетними. На внутрішньому кошторисному фінансуванні перебувають відособлені підрозділи підприємств і організацій, як правило, соціального призначення. [30, с.103].

Реалізація кошторисного фінансування здійснюється на основі принципів, наведених на рис. 1.6.

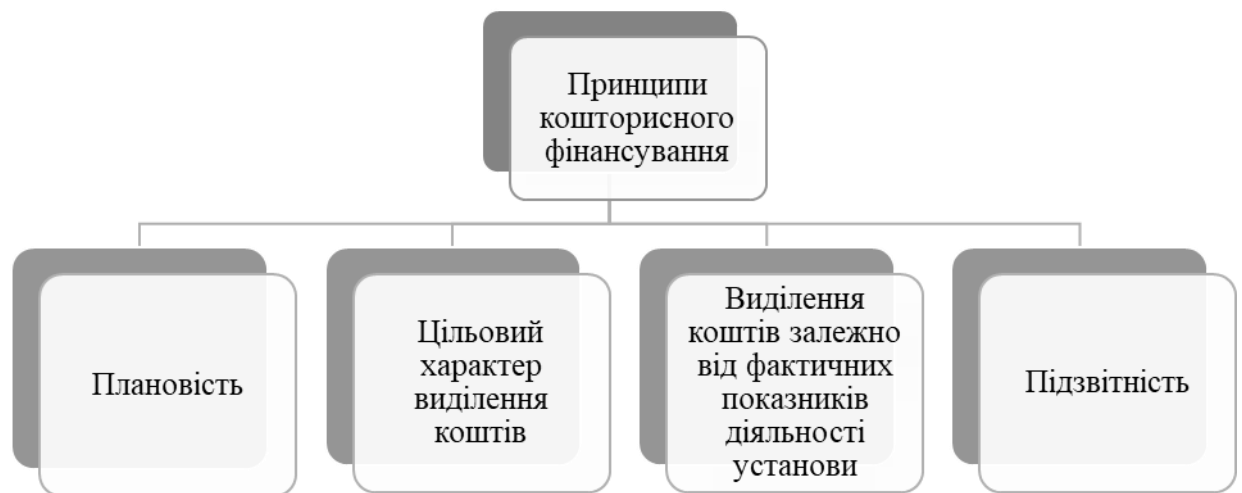

Рис. 1.6 Основні принципи кошторисного фінансування

Сутність плановості полягає у тому, що фінансування здійснюється згідно затвердженого кошторису та в межах установлених асигнувань. Планові витрати, найчастіше, розраховуються за допомогою нормативного методу.

Принцип цільового характеру означає, кошти, виділені з бюджету, можуть бути використаними лише на конкретні цілі. У деяких випадках може бути надано право на певний перерозподіл коштів між різними статтями. Це дозволяє організації, що фінансує здійснювати контроль за раціональним та ефективним використанням наданих коштів.

Виділення коштів залежно від фактичних показників діяльності установи означає, що фінансування проводиться з урахуванням фактичних потреб підприємства, а не лише за плановими прогнозами. Такий підхід допомагає

уникнути штучного збільшення планових показників для отримання більшого фінансування.

Принцип підзвітності означає, що установи, які отримують кошторисне фінансування, на обов'язкових умовах повинні подавати звіти фінансовим організаціям про правильне використання отриманих бюджетних асигнувань. Це також означає, що вони несуть відповідальність за дотримання правил кошторисного фінансування. Оскільки цей метод фінансування не надає дієвих стимулів або фінансової відповідальності за результати підприємницької діяльності, контроль за використанням коштів такими суб'єктами господарювання вимагає постійного і жорсткого фінансового нагляду.

Створюючи фінансовий механізм, держава досягає повної відповідальності вимогам фінансової політики того періоду, який є запевненням повноти реалізації її цілей і завдань [1, с. 328].

1.2. Фінансовий механізм, як інструмент управління господарською діяльністю та розвитком підприємств.

У контексті ринкової економіки одним з ключових регуляторів фінансових відносин між суб'єктами господарювання є фінансові механізми. Структура та склад яких визначаються рівнем економічного розвитку, характером власності, історичними та культурними особливостями країни.

Для узагальнення найбільш вживаних визначень поняття "фінансовий механізм", що часто зустрічаються в наукових публікаціях, ми розглянемо різні трактування відомих авторів (таблиця 1.1). Шляхом аналізу цих трактувань можна стверджувати, що у науковій літературі існують два основних підходи до визначення змісту фінансового механізму.

Перший підхід розглядає фінансовий механізм як систему функціонування фінансів підприємства, де грошові потоки відображають внутрішню організацію роботи фінансів за певними правилами та напрямками. Цей підхід

фактично відображає фінансову «техніку». Цей підхід вказує на внутрішню організацію функціонування фінансів підприємства.

Прихильники другого підходу щодо поняття «фінансовий механізм» розуміють його як сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на фінансовий стан та розвиток підприємства. Цей підхід показує зовнішню дію фінансів підприємств, сприймає фінанси як основний чинник впливу системи управління на фінансовий стан підприємства [24, с.47, 25, с.21, 8, с.201].»

Фінансовий механізм розвитку підприємства формується на основі правового (закони України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, накази, розпорядження, листи міністерств і відомств, статутні документи підприємства), нормативного (інструкції, норми, нормативи, методичні вказівки тощо) та інформаційного (звітні бухгалтерські та статистичні документи, дані вибіркового спостереження тощо) забезпечення (правове, інформаційне, нормативне) [41, с. 44].

Таблиця 1.1.

Підходи науковців до тлумачення поняття “фінансове забезпечення”

Автори	Визначення
Опарін В.М	Фінансовий механізм – це сукупність фінансових методів і форм, інструментів та важелів впливу на соціально-економічний розвиток суспільства. [19, с. 55]. У визначення він об'єднує фінансовий механізм як систему, яка не лише організовує фінансові ресурси, але й має інструменти для впливу на фінансову діяльність.
Базилевич В. Д., Баластрик Л. О.	Сукупність економіко-організаційних та правових форм і методів управління фінансовою діяльністю держави у процесі створення й використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різноманітних потреб державних структур, господарських суб'єктів і населення. [3, с. 74]. У своєму визначенні вони виділяють фінансовий

	механізм, як комплексний вплив на діяльність держави задля забезпечення фінансових потреб населення.
Лігоненко Л. О., Гуляєва Н. М., Гринюк Н. А.	Сукупність грошових коштів, сформованих із метою фінансування розвитку підприємства в майбутніх періодах [14, с. 254]. У наведеному визначенні вони характеризують фінансовий механізм, як довгострокову перспективу подальшого розвитку підприємства.
Кириленко О. П.	Фінансовий механізм – це сукупність конкретних форм і методів забезпечення розподільчих і перерозподільних відносин, утворення доходів, фондів грошових коштів [12, с. 41]. У визначенні чітко окреслені і визначені завдання фінансового механізму.
Василик О. Д	Сукупність форм і методів створення і використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення різних потреб державних структур, господарських суб'єктів і населення [7, с. 102с]. Автор трактує фінансовий механізм, як один із способів задоволення потреб населення.

Фінансовий механізм розвитку підприємства формується на основі правового (закони України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, накази, розпорядження, листи міністерств і відомств, статутні документи підприємства), нормативного (інструкції, норми, нормативи, методичні вказівки тощо) та інформаційного (звітні бухгалтерські та статистичні документи, дані вибіркового спостережень тощо) забезпечення (правове, інформаційне, нормативне) [41, с. 44].

Фінансовий механізм розвитку підприємства - це комплексний набір фінансових інструментів, методів і стратегій, спрямованих на забезпечення сталого і ефективного зростання підприємства. Цей механізм включає в себе планування і управління фінансовими ресурсами, вибір оптимальних джерел фінансування, інвестування в розвиток та модернізацію, контроль за фінансовими показниками та результатами діяльності підприємства, а також

аналіз і управління ризиками. Фінансовий механізм розвитку є важливою складовою стратегії підприємства і допомагає забезпечити його конкурентоспроможність і стійкість на ринку.

Фінансовий механізм, подібно до складної системи, ґрунтується на п'яти взаємопов'язаних елементах, зображених на рисунку 1.7.

Фінансові методи – це сукупність прийомів, інструментів та підходів, які використовуються для формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. Вони мобілізують кошти, необхідні для досягнення цілей підприємства, та включають методи формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. До складу фінансових методів входять такі методи і засоби управління фінансами: фінансовий облік, фінансовий аналіз і планування, фінансове регулювання і контроль, інвестування, кредитування, оподаткування, система розрахунків, фінансове стимулювання, страхування, формування фондів, оренда, лізинг, факторинг та ін. [40, с. 135].

Рис. 1.7 Структура фінансового механізму

Вибір методів залежить від цілей підприємства, його фінансового стану, ринкових умов тощо. Ефективне застосування методів дозволяє підвищити ефективність використання фінансових ресурсів та досягти поставлених цілей.

Дія фінансового механізму передбачає управління за допомогою відповідних важелів, які не мають самостійного впливу на прийняття рішень. Цей вплив досягається через встановлення або зміну положення різних фінансових важелів. Фінансові важелі включають різні інструменти, такі як прибуток, амортизаційні відрахування, процентні ставки за позиками, доходи, облігації, тарифи і податкові ставки. Перед застосуванням фінансових важелів

необхідно ретельно оцінити їх вплив на діяльність підприємства, адже необережне використання може призвести до негативних наслідків.

Крім того, важелі керування фінансовим механізмом поділяються на окремі види. Насамперед це принципи, умови і порядок формування доходів, нагромаджень і фондів, порядок здійснення витрат, умови і принципи фінансування і кредитування. Умови формування доходів, нагромаджень і фондів, а також фінансування і кредитування визначаються відповідними законодавчими й нормативними документами. [23, с. 329].

Правове забезпечення фінансового механізму підприємства включає сукупність нормативно-правових актів, які регулюють фінансові відносини та діяльність підприємства в цій сфері. Додержання норм права є обов'язковою умовою для всіх суб'єктів фінансової системи, а порушення може призвести до застосування санкцій.

Нормативне забезпечення – це система правил, стандартів та інструкцій, які регламентують діяльність суб'єктів фінансової системи. Воно забезпечує єдині правила для всіх учасників фінансового ринку, включаючи нормативні акти Національного банку України, Міністерства фінансів України, Комісії з цінних паперів та фондового ринку тощо.

Додержання нормативів є обов'язковою умовою для роботи на фінансовому ринку, а невиконання може призвести до застосування санкцій.

Інформаційне забезпечення забезпечує доступ до актуальної та достовірної фінансової інформації, включаючи статистичні дані, бухгалтерську звітність, фінансові прогнози, аналітичні дослідження тощо. Використовується для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, оцінки фінансових ризиків та можливостей, прогнозування економічних процесів. Якісна фінансова інформація є ключовим фактором успіху в сучасній економіці.

Взаємодія цих п'яти елементів забезпечує ефективне функціонування фінансового механізму. Правове та нормативне забезпечення визначають правила гри, фінансові методи дозволяють мобілізувати та використовувати

кошти, фінансові важелі допомагають досягти поставлених цілей, а інформаційне забезпечення дає змогу приймати обґрунтовані рішення.

Тільки за умови чіткої координації та узгодження дій всіх елементів фінансового механізму можна досягти його ефективного функціонування та вирішення завдань, які стоять перед фінансовою системою.

Підсумовуючи вище наведені поняття, фінансовий механізм характеризується моделлю зображеною на рисунку 1.8

Фінансове забезпечення - це процес виділення конкретної суми фінансових ресурсів для вирішення різних завдань, що виникають у фінансовій політиці підприємства[11, с. 101]. Фінансове забезпечення підприємств охоплює не лише складні та послідовні управлінські процедури, але й методи та умови їх реалізації, визначені нормативно-правовими актами. Фінансове забезпечення розглядається як процес, що включає низку послідовних дій, спрямованих на досягнення конкретних цілей, здійснюваних підприємницькими структурами, державними та місцевими органами влади, фінансовими установами з метою забезпечення сталого розвитку підприємництва та підвищення його ролі у вирішенні соціально-економічних завдань. З урахуванням вищезазначеного можна стверджувати, що фінансове забезпечення слід розглядати як систему, що включає в себе вхід (акумулявання фінансових ресурсів), процес (їх використання виробничо-господарською діяльністю) і вихід (результат фінансово-господарської діяльності). Це пояснює необхідність фінансових ресурсів для забезпечення діяльності підприємств, яка не обов'язково спрямована на досягнення мети самої системи фінансового забезпечення.

Фінансове забезпечення та фінансове регулювання реалізуються через систему фінансових інструментів, які мають власні важелі впливу.

Регулятивний вплив фінансового забезпечення полягає у виділенні достатньої суми коштів через конкретні фінансові інструменти. Такий активний вплив фінансового забезпечення спрямований на досягнення економічних інтересів всіх учасників фінансових відносин.

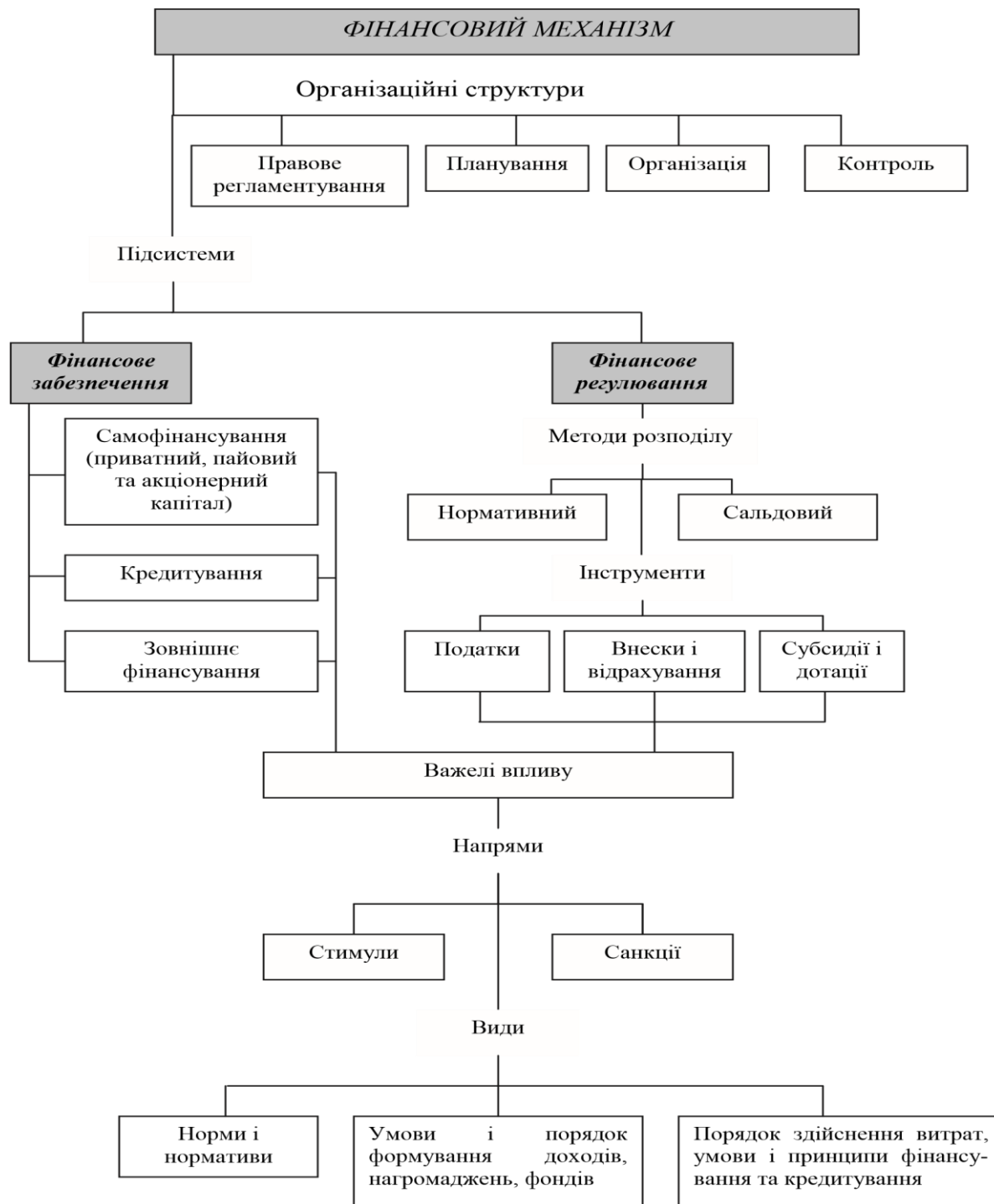

Рис. 1.8 Підсистеми та важелі впливу фінансового механізму на результати діяльності підприємства

У цілому, необхідність фінансового механізму випливає з потреби забезпечення реалізації економічних інтересів усіх сторін, що беруть участь у фінансових відносинах.

Фінансове забезпечення та регулювання зазвичай здійснюється через різноманітні фінансові інструменти. Ці інструменти можуть бути різними за призначенням та механізмом дії. Вони використовуються для досягнення

конкретних фінансових цілей та мають важелі впливу на фінансову систему, економіку та суспільство в цілому. Виділяють два елементи фінансових інструментів: первинного впливу – вступають у дію тільки під час вилучення частини доходів (податки, відрахування); вторинного впливу – вступають у дію під час збільшення доходів (дотації, банківські позички).

Існує два підходи на основі яких здійснюється дія фінансових інструментів: загальний підхід – він характерний для всіх суб'єктів господарювання; селективний або диференціальний підхід. Селективний метод використовується при ефективному фінансовому управлінні підприємством.

Важелі, які визначають вплив на соціально-економічний розвиток підприємства та коригують дію фінансових інструментів, можна класифікувати за наступними критеріями: напрям дії (вони можуть бути визначені як стимули, спонукаючі до певних дій, або санкції, які накладаються за порушення встановлених норм), види (включають в себе норми і нормативи, які встановлюють певні стандарти та вимоги щодо фінансової діяльності підприємства), методологічні засади (умови та принципи формування доходів, нагромаджень і фондів, а також умови та принципи фінансування і кредитування, які визначають правила і умови використання фінансових ресурсів).

Найважливіші та найефективніші важелі впливу, які активуються за допомогою відповідних фінансових методів, забезпечують ефективне функціонування фінансового механізму. Проте, для його успішної роботи необхідне також відповідне правове, нормативне, інформаційне та організаційне забезпечення.

В теорії фінансів система фінансових індикаторів включає:

- фінансові категорії;
- фінансові показники;
- фінансові коефіцієнти. [10, с. 97]. Недоцільно використовувати фінансові категорії, як одну із систем фінансових індикаторів, оскільки вони

відображають лише абстрактні теоретичні поняття, які не відображають конкретні дані про фінансовий стан або діяльність підприємства.

Натомість фінансові показники підприємства - це конкретні числові дані, які відображають фінансовий стан підприємства або організації, такі як прибуток, витрати, обсяги продажів тощо. Вони є більш конкретними та обчислюються в грошовому вираженні, тому їх використання як індикаторів дозволяє здійснювати аналіз та порівняння фінансових результатів.

Фінансові коефіцієнти, будучи відносними показниками, дозволяють оцінити різні аспекти фінансового стану підприємства, такі як ліквідність, рентабельність, фінансова стабільність. При цьому, важливо, щоб при їх визначенні були виконані вимоги щодо повноти, достовірності та своєчасності.

Фінансові показники та коефіцієнти зазвичай є більш об'єктивними та конкретними інструментами для аналізу та контролю фінансової діяльності, порівняно з фінансовими категоріями.

У сучасному динамічному середовищі, ефективне використання фінансового механізму є критично важливим для успішного функціонування підприємства. Неправильне використання стимулів та важелів може призвести до уповільнення розвитку підприємства та погіршення господарської діяльності. Лише об'єктивна фінансова політика на рівні підприємства та національному рівні може раціонально реалізувати потенціал фінансового механізму.

Стабільний процес розширеного відтворення безпосередньо залежить від ефективності фінансового механізму та фінансової політики як важливих складових частин економічного механізму та економічної політики.

Для забезпечення ефективного функціонування фінансового механізму підприємства в сучасних умовах ринкового середовища важливо враховувати шляхи, зображені на таблиці 1.2.

Підсумовуючи вищенаведені поняття, можна стверджувати, що мета фінансового механізму підприємства — максимізація результатів від виконуваних функцій фінансів, зокрема забезпечення необхідними

фінансовими ресурсами для ефективного функціонування підприємства та впровадження ефективної діяльності, спрямованої на розвиток підприємства.

У більш широкому розумінні — головна мета управління фінансами підприємства — це максимізація прибутку, капіталізація (ринкової вартості) та забезпечення платоспроможності (ліквідності) підприємства з метою задоволення інтересів власників.

Таблиця 1.2

Шляхи забезпечення ефективного функціонування фінансового механізму підприємства в сучасних умовах ринкового середовища

№	Шляхи забезпечення ефективного функціонування фінансового механізму підприємства
1	Постійний моніторинг фінансового стану та аналіз фінансових показників і прогнозування можливих кризових ситуацій дозволяє підприємству уникнути негативних наслідків і прийняти необхідні заходи для мінімізації ризиків [37, с. 5].
2	Забезпечення підприємства достатньою кількістю ресурсів. Розрахунок оптимальних рівнів ліквідності і формування резервів допоможуть підприємству забезпечити достатні фінансові ресурси для своєї діяльності.
3	Використати форми, способи та умови для реалізації функцій фінансів з метою впливу на об'єкт фінансової системи підприємства.
4	Сформувати сукупність прямих та зворотних зв'язків складових фінансової системи, що використовується суб'єктом для забезпечення ефективного функціонування, еволюції та оптимізації фінансово-економічної системи [15, с. 3].
5	Швидке реагування на кризові явища та зміни на ринку. В умовах нестабільності ринку оперативне управління фінансовими механізмами підприємств стає першочерговим завданням.
6	Реалізація внутрішніх можливостей виходу підприємства з

	кризового фінансового стану. Фінансово-економічна нестабільність в умовах кризи зумовлює необхідність використання фінансового механізму для фінансування діяльності підприємства переважно з власних ресурсів. Залучення позикових коштів може збільшити ризики втрати платоспроможності підприємства. [9, с. 172].
7	Покращення інформаційного забезпечення: Забезпечення достатньої та своєчасної інформації дозволяє керівництву підприємства приймати обґрунтовані рішення та ефективно керувати фінансовими ресурсами.

Оцінка ефективності управління фінансами є ключовим елементом для забезпечення успішності фінансового механізму підприємства. Цей процес дозволяє виявити слабкі місця у функціонуванні фінансового механізму, визначити основні проблеми і визначити пріоритетні напрями для подальшого вдосконалення фінансового механізму. Оцінка ефективності управління фінансами потребує відповідних методик:

- Управління оборотними активами, капіталом та основними засобами: Це означає ефективне використання активів та капіталу компанії для забезпечення її фінансової стійкості та рентабельності.

- Управління фінансовими ризиками: Включає стратегії та методи для мінімізації впливу ризиків на фінансовий стан підприємства, такі як різноманітні види страхування, диверсифікація і хеджування.

Залучення інвестицій: Це процес вибору та привернення фінансових ресурсів для розвитку підприємства, зокрема, враховуючи різні джерела фінансування та їх пріоритетність. [5, с. 135].

- Динаміка фінансового стану підприємства: Це аналіз різних показників фінансової стійкості та рентабельності, таких як ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість та прибутковість, для оцінки та прогнозування фінансового здоров'я підприємства.

Отже, фінансовий механізм представляє собою складну систему, яка дозволяє керувати фінансовою діяльністю. Важливо враховувати, що, хоча

фінанси відіграють важливу роль у господарських відносинах, основне регулювання відбувається в сфері виробництва.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЗАХІД ПОСУД»

2.1. Історія розвитку та загальна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства

ТОВ «Захід Посуд» було створено в 2018 році у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Протягом цього часу з'явилися представництва у п'яти регіонах Західної України з головним офісом у місті Івано-Франківськ, було розвинено мережу магазинів під назвою "Феєрія Посуду", також, у лютому 2021 року розпочав свою роботу офіційний сайт.

Метою діяльності і цілями діяльності Товариства є одержання прибутку, задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах та реалізація на підставі одержаного прибутку соціальних та економічних інтересів учасників. [29].

Товариство знаходиться за адресою Україна, 76005, Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н, місто Івано-Франківськ, вул.Чорновола, будинок 157.

Основними видами діяльності є [29]:

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля

52.24 Транспортне оброблення вантажів

82.19 Фотокопіювання, підготування документів та інша спеціалізована допоміжна офісна діяльність

77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів

77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів

73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки

70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування

69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування

68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (Додаток А).

Товариство використовує повний економічний розрахунок, круглу печатку, штампи, торгові марки, знаки для товарів і послуг, бланк, емблему, девіз та інші реквізити і символіку юридичної особи. Воно здійснює свою діяльність у відповідності з чинними нормативними актами і законодавством, а також несе повну відповідальність за власне майно. З моменту своєї реєстрації товариство набуло статусу юридичної особи. З метою підтримки своєї діяльності, воно має повне право укладати угоди від свого імені, купляти майнові та особисті немайнові права, бути учасником у судових процедурах як позивач або відповідач.

Згідно з чинним законодавством, товариство може брати участь у зовнішньоекономічній діяльності, відкривати валютні рахунки в банках, користуватися валютними коштами, здійснювати експортні операції як у межах України, так і за її межами, включаючи посередництво та інші дії, які не заборонені українським законодавством. Товариство має право отримувати інвестиції від українських та зарубіжних інвесторів для розширення свого виробництва.

Робочий тиждень на підприємстві складає 40 годин. Робочий день починається о 9:00 годин, а закінчується о 18:00 год, обідня перерва з 12:30 до 13:30 годин. Джерелами формування фінансових ресурсів товариства є: майно, передане йому у власність учасниками, як вклади до статутного капіталу; продукція, вироблена в результаті господарської діяльності Товариства; доходи, одержані від господарської діяльності Товариства; інше майно, набуте Товариством на підставах, не заборонених законом.

Код ЄДРПОУ – 41865336

Код КВЕД – 46.90

Частка внеску до статутного капіталу засновника Витвицького Ігоря Ярославовича становить 1 500 000 грн - 50 %; засновника Сидора Тараса Романовича становить 1 500 000 грн – 50 %.

Статутний капітал у розмірі 3 000 000 грн (три мільйони гривень) гривень був створений за рахунок внесків учасників (Додаток Б). Учасники товариства

можуть вносити вклади у формі будинків, споруд, обладнання та інших матеріальних цінностей, цінних паперів, прав користування землею, водою та іншими природними ресурсами, а також будинків, споруд, обладнання та інших майнових прав.

Прибуток підприємства утворюється від доходів, отриманих в результаті її діяльності після відрахування всіх матеріальних та інших витрат. Сплативши податки та інші законом встановлені збори та витрати, чистий прибуток залишається в розпорядженні компанії і може бути використаний за рішенням її власників.

Адміністрування товариством здійснюється у відповідності із чинним законодавством України та дотриманням вставлених положень чинного статуту. Загальні збори учасників виступають вищим органом підприємства.

До виключної компетенції загальних зборів товариства відносяться такі завдання:

- 1) визначення основних напрямів діяльності товариства;
- 2) внесення змін до статуту товариства, прийняття рішення про здійснення діяльності товариством на підставі модельного статуту;
- 3) зміна розміру статутного капіталу товариства;
- 4) затвердження грошової оцінки негрошового вкладу учасника;
- 5) перерозподіл часток між учасниками товариства у випадках, визначених законодавством [29].

Процес призначення директора ТОВ відбувається шляхом голосування на загальних зборах учасників. Тривалість його повноважень становить від 1 до 4 років, проте може бути продовжена на наступний період за ініціативою та згодою учасників. З боку директора його підписує сама особа, яку прийняли на посаду, а з боку учасників – голова товариства. Дострокове звільнення директора можливе за умови прийняття такого рішення зборами засновників. Персональний склад апарату товариства визначається директором. Незалежний контроль за фінансово-господарською діяльністю здійснює ревізійна комісія, члени якої обираються засновниками на зборах.

На підприємстві використовується метод прямолінійної амортизації. Згідно цього методу, річна сума амортизаційних відрахувань обчислюється як залишкова вартість об'єкта основних засобів, поділена на його очікуваний термін корисної експлуатації.

Цей метод передбачає рівномірне розподілення вартості об'єкта основних засобів на однакові частини протягом його життєвого циклу.

Аналіз динаміки і структури основних засобів занесемо у див. табл. 2.1

Таблиця 2.1

Динаміка основних засобів ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» в 2021 - 2023 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-	Відносний приріст (відхилення), %
	2021	2022	2023	2021 / 2023	2021 / 2023
Незавершені капітальні інвестиції	507,7	-	65,0	-442,7	-87,2
Основні засоби, в т.ч.	1 694,6	2 523,8	2 965,7	1 271,1	75
Первісна вартість	2 114,2	3 451,7	4 604,4	2490,2	117
Знос	419,6	927,9	1 638,7	1219,1	290
Необоротні активи	2 202,3	2 523,8	3 030,7	828,4	38

Джерело: інформація базується на фінансовому звіті товариства та розрахована автором. (Додаток В, Г, Д).

Провівши аналіз показників із таблиці 2.1., можемо зазначити, основних засобів на ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» збільшилось на 117 % за аналізований період, проте і значно зросла величина їх зносу на 290%, що свідчить про застарілість обладнання. Також, через економічну нестабільність та початок повномасштабного вторгнення РФ до України на підприємстві прослідковується різкий спад незавершених капітальних інвестицій у 2022 році,

проте надалі динаміка є позитивною і вже у 2023 році знову почало збільшувати свій виробничий потенціал.

Проведемо аналіз стану та ефективності використання основних засобів та занесемо відповідні показники в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Показники стану та ефективності використання основних засобів ТОВ
«ЗАХІД ПОСУД»**

Показник	Формула розрахунку	202	202	202
		1	2	3
1. Фондомісткість	Φ_k/V_{Π}	0,25	0,26	0,24
2. Фондоозброєність	$\Phi_k/Ч$	32,6	51,5	54,9
3. Коефіцієнт зносу ОЗ	$З_о/\Phi_k$	0,25	0,37	0,55
4. Коефіцієнт придатності основних засобів	$1-K_з$	0,75	0,63	0,45
5. Фондовіддача	V_{Π}/Φ_k	4	3,85	4,2
6. Рентабельність Озв, %	$\Pi/\Phi_k*100\%$	26	133	51

Аналіз відповідних показників за 2021-2023 рр. свідчить про нестійку динаміку стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «ЗАХІД ПОСУД», придатність основних засобів зменшується, показник величини основних засобів на працівника фондоозброєність зростає, проте є високий рівень зносу основних засобів. Впродовж 2021-2023 років показник фондovіддачі постійно коливався і станом на останній рік становив найбільше значення, а саме 4,2 грн/ на 1 грн. Незважаючи на значне збільшення рентабельності у 2022 році на 133% загальний її стан залишається нестабільним. Водночас, фондомісткість товариства знизилась з 0,25грн/ на 1

грн у 2021 до 0,24грн/ на 1 грн у 2023 році, що вимагає особливої уваги від керівництва організації.

Проведемо горизонтальний аналіз складу та структури оборотних активів ТОВ «Захід Посуд» (таблиця 2.3) , що полягає у створенні однієї або декількох таблиць, де абсолютні показники балансу доповнюються відносними темпами зростання (спаду) за певний період. Цей метод використовується для виявлення та оцінки абсолютних і відносних змін у розмірах різних статей балансу.

Таблиця 2.3

Склад та структура оборотних активів ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» у 2021-2023 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-	Відносний приріст (відхилення), %
	2021	2022	2023	2021 / 2023	2021 / 2023
Запаси	6 719,7	9 816,5	12 515,8	5796,1	86
Готова продукція	6 701,2	9 787,7	12 386,5	5685,3	84
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1 928,9	7 640,8	11 709,1	9780,2	507
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	5,3	15,5	16,6	11,3	213
Інша поточна дебіторська заборгованість	5,2	302,3	181,6	176,4	3392
Гроші та їх	175,7	727,4	2 479,9	2304,2	1311

еквіваленти					
Інші оборотні активи	354,5	309,3	656,7	302,2	85
ОБОРОТНІ АКТИВИ	9 265,1	18 959,4	27 832,0	18566,9	200

Джерело: інформація базується на фінансовому звіті товариства та розрахована автором. (Додаток В, Г, Д).

Згідно даних табл. 2.3 можна зробити висновок, що товариство впродовж аналізованих років здійснювало накопичення оборотних активів, а саме кількість запасів зросла на 5796,1 тис. грн або на 86%, готова продукція впродовж 2021-2023 років зросла від 6701,2 тис. грн. до 12386,5 тис. грн. Сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги зазначала дуже великого збільшення, а саме зросла на 507%. Дебіторська заборгованість з бюджетом зросла на 11,3 тис. грн. Також інші показники на підприємстві зазнали значного збільшення.

Графічно динаміку оборотних активів товариства «Захід Посуд» зображено на рисунку 2.1

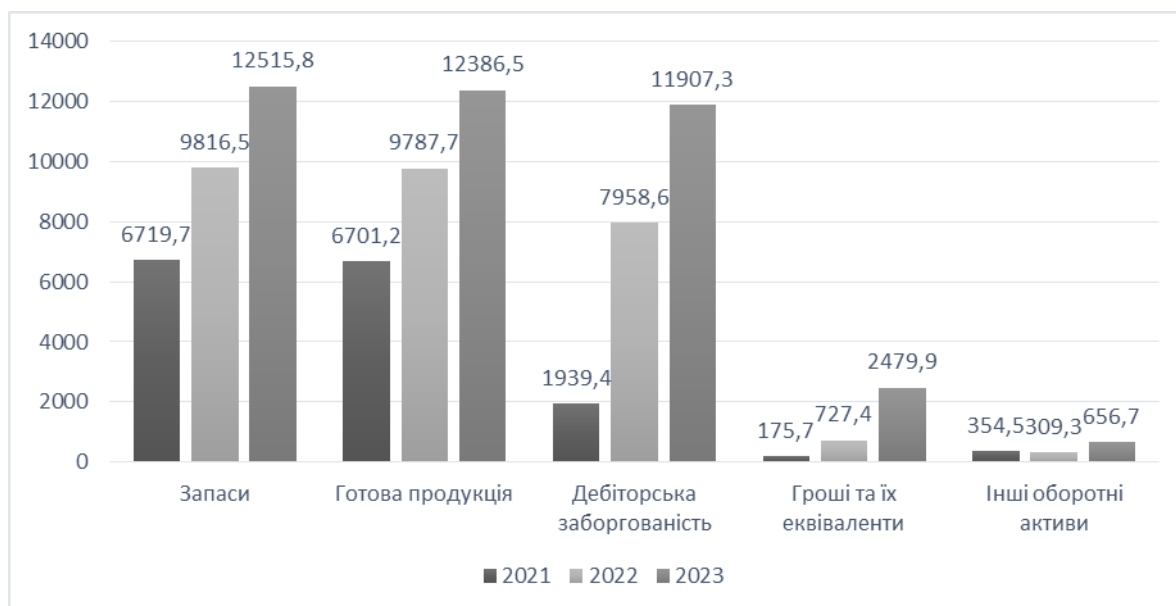

Рисунок 2.1 Аналіз змін оборотних активів ТОВ «Захід Посуд» впродовж 2021-2023 років.

Джерело: інформація базується на фінансовому звіті товариства та розрахована автором (Додаток В, Г, Д).

Отже, величина оборотних активів ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» за аналізований період постійно зростала швидкими темпами, це зумовлено специфікою діяльності підприємства та необхідністю постійно нарощувати оборотні активи. Однак зростання дебіторської заборгованості негативно впливає на фінанси підприємства, адже "заморожує" його кошти в боргах контрагентів, що може призвести до проблем з ліквідністю, зниження рентабельності та погіршення ділової репутації.

Після детального ознайомлення з балансом необхідно дослідити показники, що характеризують ефективність розвитку підприємства.

Коефіцієнт оборотності (КО) є важливим показником, який характеризує, скільки разів за звітний період активи компанії були трансформовані у виручку. Даний показник дає уявлення про те, наскільки добре підприємство акумулює свої ресурси для отримання доходів. Якщо КО зростає, це свідчить про те, що товариство стає більш ефективним у використанні своїх активів. Якщо КО зменшується, це може вказувати на надлишкові запаси, недостатньо вдале використання активів або зниження обсягів реалізації продукції.

Проведемо аналіз стану оборотних коштів на ТОВ «Захід Посуд» впродовж 2021-2023 років (див. табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз стану оборотних коштів ТОВ «ЗАХІД ПОСУД»

Показник	Розрахунок	Значення показника		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
Коефіцієнт оборотності	Чистий дохід від реалізації продукції / Вартість оборотних активів	5,4	3,15	2,44
Тривалість оборотності	360 / Коефіцієнт оборотності	67	114	148

оборотних активів				
-------------------	--	--	--	--

Як бачимо з таблиці коефіцієнт оборотності ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» постійно знижується і показує, що на 1 грн. оборотних активів припадає 5,4 грн. чистого доходу від реалізації у 2021 році, 3,15 грн. чистого доходу від реалізації у 2022 році, а у 2023 році 2,44 грн. Оборотність оборотних активів суттєво зростає. Це вказує що термін повернення коштів, авансованих в оборотні активи зростає. Тому необхідно докласти зусиль для оптимізації цього процесу.

Ключовим фактором ефективного управління оборотними коштами ТОВ "ЗАХІД ПОСУД" є визначення їх оптимального рівня, розробка оптимальних варіантів фінансування та забезпечення їх раціонального використання. Під час ведення господарської діяльності, потрібно дотримуватись оптимального рівня оборотних активів, адже тільки тоді прибуток стає максимальним, якщо оборотні кошти продовжують зростати, тоді це призведе до того, що підприємству доведеться акумулювати додаткові кошти для утримання вільних активів, що може призвести до зниження прибутку і додаткових витрат. Впровадження ефективної політики управління дебіторською заборгованістю може суттєво скоротити загальну потребу підприємства в оборотних коштах.

Отже, зазначається, що обсяг оборотних коштів підприємства повинно бути в достатку для забезпечення довгострокової та стабільної виробничої діяльності підприємства. Крім того, оптимізація повинна здійснюватися в контексті управління поточною діяльністю підприємства, тобто забезпечення належного рівня ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання.

Поточні можливості оптимізації використання оборотних активів у ТОВ "Захід Посуд".

- Впровадження комплексної автоматизації та гнучких виробничих систем для технічного оновлення.
- Заміна застарілого обладнання та його модернізація.
- Ліквідація непрацюючого обладнання через оренду, лізинг або реалізацію.

- Прискорення досягнення проектної продуктивності в основних фондах.
- Впровадження наукової організації праці та виробництва.
- Зниження простоїв
- Вдосконалення управління підприємницькою діяльністю за допомогою введення у виробничий цикл комп'ютерних технологій

2.2 Аналіз ефективності функціонування фінансового механізму діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Захід Посуд»

Фінансовий стан підприємства описують як здатність підприємства ефективно керувати своєю фінансовою діяльністю та забезпечувати її фінансування. Він характеризується наявністю достатніх фінансових ресурсів, необхідних для стабільної роботи підприємства, ефективним розміщенням та використанням цих ресурсів, відносинами з іншими юридичними та фінансовими особами, а також фінансовою стійкістю.

Отже, рівень балансування деяких елементів активу і капіталу підприємства мають значний вплив на фінансовий стан підприємства, а також на ефективність їх використання [26. с. 131].

Ключовим фактором стабільного розвитку будь-якого підприємства є оптимізація його фінансового становища. Погіршення фінансової стійкості може стати причиною небажаного банкрутства.

Фінансовий аналіз стану підприємства дає чітке уявлення про те, в якому саме напрямку слід проводити роботу. Це чудова можливість визначити ключові принципи та слабкі сторони фінансового становища підприємства.

Аналіз фінансового стану є невід'ємною частиною розробки планів та прогнозів оздоровлення підприємства. Це дає чітке розуміння поточної ситуації та дозволяє визначити необхідні кроки для покращення фінансового становища.

Інформаційною базою для оцінювання фінансового стану підприємства є:

- 1) баланс (форма № 1);
- 2) звіт про фінансові результати (форма № 2);

- 3) звіт про рух грошових коштів (форма № 3);
- 4) звіт про власний капітал (форма № 4);
- 5) статистична звітність та оперативні дані. [21, с. 15].

Фінансовий стан підприємства оцінюють за допомогою показників аналізу фінансового стану підприємства (табл. 2.5, 2.6).

Таблиця 2.5

Динаміка показників ліквідності ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» в 2021 - 2023

рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-
	2021 1	2022 2	2023 3	2021 / 2023
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,08	1,19	1,16	0,08
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,3	0,6	0,64	0,34
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,05	0,1	0,08
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	0,4	0,98	1,15	0,75

Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) – демонструє, скільки оборотних активів необхідно для погашення боргів протягом року. Нормативне значення Кпл рекомендується на рівні >1,5-2,5.

$$\text{Коефіцієнт покриття 2021} = 9\,265,1 / 8\,570,5 = 1,08$$

$$\text{Коефіцієнт покриття 2022} = 18\,959,4 / 15\,907,0 = 1,19$$

$$\text{Коефіцієнт покриття 2023} = 27\,832,0 / 23\,985,3 = 1,16$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності - показує, наскільки швидко підприємство може погасити свої борги за рахунок найбільш ліквідних активів. Нормативне значення Кшл рекомендується на рівні $>0,6-0,8$.

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності 2021} = (9\,265,1 - 6\,719,7) / 8\,570,5 = 0,3$$

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності 2022} = (18\,959,4 - 9\,816,5) / 15\,907,0 = 0,6$$

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності 2023} = (27\,832,0 - 12\,515,8) / 23\,985,3 = 0,64$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності - показує, яку частину своїх боргів підприємство може погасити негайно, використовуючи лише найліквідніші активи. Нормативне значення Кал рекомендується на рівні $>0,2-0,35$.

$$\text{Коефіцієнт абсолютної ліквідності 2021} = 175,7 / 8\,570,5 = 0,02$$

$$\text{Коефіцієнт абсолютної ліквідності 2022} = 727,4 / 15\,907,0 = 0,05$$

$$\text{Коефіцієнт абсолютної ліквідності 2023} = 2\,479,9 / 23\,985,3 = 0,1$$

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості – показує, скільки коштів підприємство очікує отримати від своїх дебіторів у порівнянні з сумою, яку воно повинно своїм кредиторам. Нормативне значення $K_{\text{деб./кред}}$ рекомендується на рівні ≥ 1

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості 2021 = $(1928,9 + 5,3 + 5,2) : 3 / (4685,8 + 108,8 + 0,9) : 3 = 0,4$

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості 2022 = $(7640,8 + 15,5 + 302,3) : 3 / (5230,2 + 176,8) : 2 = 0,98$

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості 2023 = $(11709,1 + 16,6 + 181,6) : 3 / (6705,6 + 194,7) : 2 = 1,15$

Аналіз показників ліквідності вказує на те, що ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» у 2021 - 2023 рр. занижкий рівень показників абсолютної ліквідності, що є наслідком відсутності наявних грошових коштів. Коефіцієнт покриття у є нижчим за нормативне значення, тобто підприємство не має достатньо оборотних активів для покриття поточних зобов'язань, але у структурі цих активів переважають запаси, які вважаються найменш ліквідними з оборотних активів. Платіжні можливості ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» щодо сплати поточних зобов'язань були достатніми у 2022 та 2023 рр., тому підприємству потрібно

працювати в напрямі підвищення рівня своєї ліквідності. Взаємовідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей зростає з 0,4 у 2021 р. до 1,15 у 2023 р., такі зміни відображають хорошу динаміку, адже коефіцієнт у звітньому періоді досягнув свого нормативного значення. Така зміна показнику говорить про те, що підприємство досягло певних успіхів у керуванні своєю короткостроковою фінансовою стійкістю. Товариство стало більш ефективним у збиранні платежів від своїх клієнтів та управлінні власними зобов'язаннями перед постачальниками. Це означає, що компанія може очікувати більшого обороту коштів та забезпечити оплату своїх кредиторських зобов'язань.

Таблиця 2.6

**Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» в
2021 - 2023 рр.**

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-
	2021	2022	2023	2021 / 2023
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,08	0,16	0,14	0,06
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	0,012	0,256	0,258	0,246
Коефіцієнт автономії	0,199	0,234	0,203	0,004
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,304	0,606	0,615	0,311
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	0,248	0,306	0,254	0,006
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,253	0,26	0,223	0,03

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами - це співвідношення між власним оборотним капіталом підприємства та його оборотними активами

$$\text{Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами 2021} = (9\,265,1 - 8\,570,5) / 9\,265,1 = 0,08$$

$$\text{Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами 2022} = (18\,959,4 - 15\,907,0) / 18\,959,4 = 0,16$$

$$\text{Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами 2023} = (27\,832,0 - 23\,985,3) / 27\,832,0 = 0,14$$

Показник забезпечення власними оборотними засобами запасів вказує на те, наскільки достатньо компанії довгострокових коштів для безперебійного виробничо-збутового процесу. Він розраховується як співвідношення між власними оборотними коштами та сумою запасів.

$$\begin{aligned} &\text{Забезпечення власними оборотними засобами запасів} = \\ &= \text{Власні оборотні кошти} / \text{Запаси} \end{aligned}$$

$$\text{Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів 2021} = (2\,281,6 - 2\,202,3) / 6\,719,7 = 0,012$$

$$\text{Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів 2022} = (5\,036,4 - 2\,523,8) / 9\,816,5 = 0,256$$

$$\text{Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів 2023} = (6\,258,6 - 3\,030,7) / 12\,515,8 = 0,258$$

Коефіцієнт автономії визначається яке відношення власного капіталу підприємства до загальної суми його активів. Нормативне значення коефіцієнта $> 0,5$.

$$\text{Коефіцієнт автономії 2021} = 2\,281,6 / 11\,473,2 = 0,199$$

$$\text{Коефіцієнт автономії 2022} = 5\,036,4 / 21\,489,0 = 0,234$$

$$\text{Коефіцієнт автономії 2023} = 6\,258,6 / 30\,862,7 = 0,203$$

Коефіцієнт маневреності власного капіталу визначається, як відношення власних оборотних коштів підприємства до загального обсягу власного фінансування. Цей показник вказує, яка частина власного оборотного капіталу

є непогашеною та вільною для використання порівняно з частиною, що залежить від капіталізації.

$$\text{Коефіцієнт маневреності власного капіталу 2021} = (9\,265,1 - 8\,570,5) / 2\,281,6 = 0,304$$

$$\text{Коефіцієнт маневреності власного капіталу 2022} = (18\,959,4 - 15\,907,0) / 5\,036,4 = 0,606$$

$$\text{Коефіцієнт маневреності власного капіталу 2023} = (27\,832,0 - 23\,985,3) / 6\,258,6 = 0,615$$

Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів визначає, скільки одиниць власних коштів припадає на кожен одиницю позикових і залучених ресурсів. Нормативне значення цього коефіцієнта > 1 .

$$\text{Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів 2021} = 2\,281,6 / (621,1 + 8\,570,5) = 0,248$$

$$\text{Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів 2022} = 5\,036,4 / (545,6 + 15\,907,0) = 0,306$$

$$\text{Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів 2023} = 6\,258,6 / (618,8 + 23\,985,3) = 0,254$$

Коефіцієнт фінансової стійкості визначається шляхом порівняння суми власного капіталу та довгострокових зобов'язань з загальною сумою активів підприємства. Його використання дозволяє оцінити стійкість фінансового стану підприємства.

$$\text{Коефіцієнт фінансової стійкості 2021} = (2\,281,6 + 621,1) / 11\,473,2 = 0,253$$

$$\text{Коефіцієнт фінансової стійкості 2022} = (5\,036,4 + 545,6) / 21\,489,0 = 0,26$$

$$\text{Коефіцієнт фінансової стійкості 2023} = (6\,258,6 + 618,8) / 30\,862,7 = 0,223$$

Провівши аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» у 2021 - 2023 рр. можна зробити висновки, що підприємство знаходиться у великій залежності від позикових коштів та є недостатньо забезпеченим власними ресурсами для своєї платоспроможності, що вказує на наявність фінансових ризиків в довгостроковій перспективі.

Фінансова стійкість підприємства – це одна з найголовніших вимог успішної стабільності в роботі підприємства на ринкових умовах. Якщо ця стійкість є стійкою, в змозі платити, то воно буде мати великі переваги перед іншими підприємствами такого ж профілю при одержанні кредитів, при відборі постачальників та безпосередньо своїх кваліфікаційних кадрів для роботи. Коли стійкість підприємства має найвищий рівень, тоді воно стає незалежним від зміни ринкової кон'юнктури, а отже, стає менший ризик банкрутства [31, с. 398].

Недовгочасна платоспроможність підприємства залежить від здатності генерувати прибуток. Це визначається якісними та кількісними показниками ефективності діяльності фірми або підприємства. Висока рентабельність та ефективна діяльність свідчать про кращу платоспроможність, оскільки компанія має більше коштів для покриття своїх поточних потреб.

Вихідні дані для обчислення показників рентабельності відображені у додатку Б.

Показники рентабельності застосовують в аналізі фінансового положення підприємства, до них належать [16, с.436].

- Рентабельність активів / пасивів (чистий прибуток в чисельнику) %
- Рентабельність власного капіталу %
- Рентабельність продажів %
- Рентабельність витрат %

Таблиця 2.7

**Динаміка показників рентабельності (збитковості) ТОВ «ЗАХІД
ПОСУД» у 2021-2023 рр.**

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,–
	2021	2022	2023	2021 / 2023
Рентабельність активів / пасивів (чистий прибуток в	3,1	12,8	3,96	0,86

чисельнику), %				
Рентабельність власного капіталу, %	15,5	54,7	19,5	4
Рентабельність продажів, %	0,7	4,6	1,8	1,1
Рентабельність витрат, %	1	7,3	2,97	1,97
Коефіцієнт реінвестування, %	X	100	100	-
Коефіцієнт стійкості економічного зростання, %	X	55	19,5	-

Рентабельність активів (англомовний аналог Return on Assets (ROA)) відображає, наскільки ефективно підприємство використовує свої активи для генерації прибутку. Високе значення цього показника свідчить про успішність роботи підприємства.

$$ROA = \text{чистий прибуток} / \text{сукупні активи} * 100\%. \quad (2.1)$$

$$ROA_{2021} = \frac{353,6}{11473,2} * 100\% = 3,1\%$$

$$ROA_{2022} = \frac{2754,8}{21489,0} * 100\% = 12,8\%$$

$$ROA_{2023} = \frac{1222,2}{30862,7} * 100 = 3,96\%$$

Коефіцієнт ROE, або рентабельність власного капіталу, відображає віддачу від капіталу, що вкладений у підприємство. Це відношення чистого прибутку до середньої вартості акціонерного капіталу. ROE у відсотках визначає, наскільки ефективно підприємство використовує матеріальні, людські та фінансові ресурси.

$$ROE = (\text{прибуток} / \text{власний капітал}) * 100\%. \quad (2.2)$$

$$ROE_{2021} = \frac{353,6}{2281,6} * 100\% = 15,5\%$$

$$ROE_{2022} = \frac{2754,8}{5036,4} * 100\% = 54,7\%$$

$$ROE_{2023} = \frac{1222,2}{6258,6} * 100\% = 19,5\%$$

Рентабельність продажів відображає відсоткову частку чистого прибутку від операційної діяльності у загальному доході підприємства від реалізації продукції. Цей показник розраховується як відношення чистого прибутку до обсягу виручки від продажів за певний період і найчастіше виражається у відсотках.

$$P_{\text{продаж}2021} = \frac{353,6}{49995,2} * 100\% = 0,7\%$$

$$P_{\text{продаж}2022} = \frac{2754,8}{59790,7} * 100\% = 4,6\%$$

$$P_{\text{продаж}2023} = \frac{1222,2}{67964,1} * 100\% = 1,8\%$$

Рентабельність витрат визначає, наскільки великим є валовий прибуток підприємства до оподаткування від кожної гривні витрат, які включаються у формування собівартості продукції.

$$P_{\text{витр}} = (ВП / С) * 100\% \quad (2.3)$$

$$P_{\text{витр}2021} = \frac{431,2}{42910,3} * 100\% = 1\%$$

$$P_{\text{витр}2022} = \frac{3359,5}{46014,6} * 100\% = 7,3\%$$

$$P_{\text{витр}2023} = \frac{1500,4}{50541,7} * 100\% = 2,97\%$$

Коефіцієнт реінвестування відображає політику розподілу прибутку компанії і визначає, у якій мірі прибуток реінвестується у підприємство. Цей показник відображає, наскільки прибуток чи збиток компанії використовується для її подальшого розвитку.

Креінвест= сума непокритого збитку на кінець року - сума непокритого збитку на початок року/ чистий прибуток (збиток) *100% (2.4)

Коефіцієнт реінвестування (2023 р.) = (3 258,6 - 2 036,4 / 1 222,2 * 100% = 100%

Коефіцієнт реінвестування (2022 р.) = (2 036,4- (-718,4) / 2 754,8 * 100% =

100%

Стійкість економічного зростання - це показник, який підкреслює важливу роль чистого прибутку в забезпеченні сталого зростання власного капіталу.

Цей показник відображає надійність процесу росту власного капіталу компанії. Щоб його розрахувати, використовується співвідношення між збільшенням резервного капіталу та нерозподіленим прибутком та загальною сумою власного капіталу.

$$\text{Коефіцієнт стійкості (2023 р.)} = (3\,258,6 - 2\,036,4 / 6\,258,6 * 100\% = 19,5 \%$$

$$\text{Коефіцієнт стійкості (2022 р.)} = (2\,036,4 - (-718,4) / 5\,036,4 * 100\% = 55 \%$$

Провівши аналіз показників рентабельності, реінвестування і стійкості, ми можемо зробити висновок, що компанія ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» працює досить ефективно, у неї високі показники стійкості, достатні показники рентабельності власного капіталу та добрий для менеджменту підприємства коефіцієнт реінвестування. Проте невисокими є показники рентабельності активів, рентабельності витрат та рентабельності продаж. Окрім цього, маючи хорошу динаміку до покращення діяльності підприємства на кінець 2022 р., ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» не вдалося зберегти рівень показників у 2023 році, хоча вони були значно вищі, ніж у 2021 році. Тому вважаємо, ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» необхідно докласти значних зусиль до покращення ситуації в подальшому.

Зважаючи на те, що рентабельність активів формується під впливом усіх внутрішніх і зовнішніх факторів, резерви для підвищення цього показника можуть знаходитися у всіх сферах діяльності компанії. Загалом, необхідно працювати над зниженням витрат і збільшенням доходів. Оскільки чистий прибуток утворюється під впливом усіх факторів, що формують доходи і витрати, можливості для підвищення рентабельності можна знайти як в операційній, так і у фінансовій та інвестиційній сферах. Оптимізація структури фінансових ресурсів і зниження вартості їх залучення, використання податкових пільг, зниження витрат на виробництво товарів і послуг, оптимізація витрат на маркетингові комунікації – усе це сприятиме підвищенню рентабельності.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

3.1. Ключові напрямки забезпечення стабільності фінансового механізму на підприємстві

В умовах ринкової економіки нагальним стає питання забезпечення стабільності функціонування підприємств, оскільки вона є ключовою умовою успішного здійснення фінансово-господарської діяльності. Саме тому особливу увагу приділяють питанню стабілізації фінансового механізму підприємств.

Фінансова політика полягає у розвитку ефективної тактики фінансового менеджменту, тобто, в дослідженнях з маркетингу; у прийнятті цінових рішень; забезпеченні фінансовими ресурсами та рентабельності тощо [38, с. 355]

Важливою складовою покращення структури фінансового механізму є вдосконалення методів управління прибутком підприємства. Прибуток є внутрішнім джерелом формування фінансових ресурсів і відіграє ключову роль у забезпеченні розвитку. Збільшення ефективності управління прибутком не лише сприяє оптимізації фінансового механізму, але й робить підприємство більш конкурентоспроможним у сучасних умовах ринкової конкуренції. Ефективне використання внутрішніх ресурсів, таких як прибуток, дозволяє підприємству зберігати більший контроль над своєю фінансовою стійкістю та незалежністю. Такий підхід також зменшує залежність від зовнішніх джерел фінансування, що може бути особливо важливим у періоди економічних нестабільностей.

У сучасних умовах досягнення фінансової стійкості для ТОВ «Захід Посуд» вимагає уваги до таких ключових організаційно-економічних чинників:

1. Удосконалення асортиментної політики товариством. Введення вартісного обліку продукції дозволить забезпечити гнучкість та оперативність у керуванні асортиментом. Це допоможе відслідковувати найважливіші тенденції в потребі покупців та передбачати їхні зміни, що є критичним для успішного функціонування інтернет-магазину "Захід Посуд".

2. Удосконалення цінової політики товариством. Важливою складовою покращення діяльності підприємства "Захід Посуд" є удосконалення цінової політики, яка має на меті збільшення обсягу операційного доходу. Важливо уникати агресивної цінової політики, оскільки це може негативно вплинути на споживчі можливості в умовах обмежених доходів населення. Отже, цінова стратегія повинна бути збалансованою та враховувати поточні економічні умови та вимоги ринку.

Зменшення обсягів платоспроможного попиту спричинилося зміною економічних умов. Одним із ключових шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства є розробка та впровадження ефективної стратегії ціноутворення. Управління формуванням прибутку на підприємстві на пряму залежить від гнучкості цін на продукцію.

Збільшення прибутку досягається шляхом досягнення оптимального балансу між різними факторами, що впливають на формування прибутку.

Структура моделі формування прибутку виглядає наступним чином:

$$\text{Пр} = \Sigma \left(O_{\text{рнв}} \times (\text{Цр} - \text{В}_{\text{змін}}) \right) - \text{В}_{\text{пост}} \quad (3.1)$$

де, $O_{\text{рнв}}$ – обсяг товарів, реалізованих у натуральному вимірі;

Цр – ціна реалізації, грн.;

$\text{В}_{\text{змін}}$ – питомі змінні витрати, грн;

$\text{В}_{\text{пост}}$ – загальна сума постійних витрат, грн.

Після ретельного аналізу факторної моделі стає зрозуміло, що механізм керування процесом формування прибутку ґрунтується на взаємодії між ціною товарів та кількістю їх продажу на підприємстві. Ця система допомагає визначити, як впливає кожен з цих факторів на загальний прибуток, що дозволяє ефективно управляти процесом на підприємстві. Використання цієї моделі формування прибутку дозволяє досягти необхідного рівня прибутку.

Слід відмітити, що обсяг реалізації, який забезпечує максимальний прибуток, знаходиться у даному випадку на рівні обсягу виробництва, граничного відносно виробничої потужності підприємства [20, с. 120].

Мета планованого прибутку широко застосовується в практиці бізнесу і вважається досить простим підходом, який використовується більшістю підприємств. Однак, концептуально цей підхід має певні недоліки, оскільки не враховує того, що в кінцевому результаті рівень попиту на продукцію визначається переважно ціною.

У ринкових умовах підприємства мають певну вільність у встановленні цін на свою продукцію. Однак остаточне рішення про попит на продукцію приймають покупці. Таким чином, цінова політика підприємства безпосередньо впливає на рішення покупців щодо придбання товарів і, відповідно, на обсяги реалізації. Тому підприємству необхідно аналізувати, як встановлені ціни впливатимуть на обсяги продажів та, відповідно, на фінансові результати своєї діяльності. Отже, зменшуючи ціну товарів, товаровиробники можуть значно збільшити обсяги реалізації товарів.

Враховуючи взаємозв'язок між ціною та обсягом реалізації $OP(C)$, виторг від реалізації буде встановлюватись наступним чином:

$$VP = C \times OP(C) \quad (3.2)$$

Виходячи із вище наведеної формули, прибуток підприємства визначатиметься наступною формулою:

$$Pr = Vp - Z = C \times OP(C) - (Pv + Zv \times OP(C)) = (C - Zv) \times OP(C) - Pv \quad (3.3)$$

У такий спосіб, для досягнення максимального доходу підприємство повинно встановити оптимальний рівень ціни, який забезпечить реалізацію обсягу продукції, що максимізує прибуток.¹

Згідно з результатами економічних досліджень, формула для визначення оптимальної ціни має наступний вигляд:

$$C_{\text{опт}} = \frac{Zv}{2} - \frac{a}{2 \times b} \quad (3.4)$$

a, b – рівняння регресії.

Однак, оскільки на даний момент нам не відомі такі дані, ми розглянемо особливості застосування методики визначення оптимальних цін реалізації на прикладі.

Допустимо, що результати цих досліджень представлені у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Взаємозв'язок між обсягами реалізації продукції та її ціною

№ з/п	1	2	3	4
Ціна, грн./шт.	400	360	300	250
Обсяг реалізації, шт.	170	200	230	290

Змінні витрати становлять 200 грн/шт.

Взаємозв'язок між ціною та обсягом реалізованої продукції визначимо за формулою:

$$OP = OP(C) = a + b \times C \quad (3.5)$$

Використовуючи метод найменших квадратів і дані, наведені вище, можемо визначити рівень параметрів регресії табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Обчислення величин для встановлення параметрів регресійного аналізу

X	Y	X ²	XY
400	170	160 000	68 000
360	200	129 600	72 000
300	230	90 000	69 000
250	290	62 500	72 500
$\Sigma X = 1\ 310$	$\Sigma Y = 890$	$\Sigma X^2 = 442\ 100$	$\Sigma XY = 281\ 500$

$$b = \frac{4 \times 281500 - 1310 \times 890}{4 \times 442100 - 1310^2} = -0,76$$

$$a = \frac{890 - (-0,76) \times 1310}{4} = 472$$

Отже, оптимальна ціна становитиме:

$$C_{\text{опт}} = \frac{200}{2} - \frac{472}{2 \times (-0,76)} = 280 \text{ грн}$$

Отримані розрахунки показують, що встановлення ціни у розмірі 280 гривень дозволить підприємству максимізувати прибутки.

Обсяг реалізації продукції становитиме:

$$OP = 472 + (-0,76) \times 280 = 260 \text{ шт}$$

Виходячи із вище наведених розрахунків співвідношення ціни та обсягу реалізації продукції є оптимальним по критерію максимізації прибутку. Встановлення ціни понад 280 грн/шт. може призвести до зменшення прибутку.

3. Розробити оптимальну податкову стратегію для підприємства з метою максимізації чистого операційного прибутку шляхом зменшення податкових платежів у відношенні до доходу та прибутку.

4. Забезпечити Ефективне управління запасами є важливим аспектом для ТОВ "Захід Посуд", оскільки воно дозволяє забезпечити стабільність виробництва та мінімізувати затрати. Шляхом оптимізації рівня запасів сировини та готової продукції підприємство може підтримувати ефективний оборот капіталу та зменшувати ризики, пов'язані з недостатністю чи знеціненням запасів. Реалізація стратегій управління запасами сприяє оптимізації виробничих процесів та підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

5. Оптимізувати дивідендну політику, яка є важливою для ефективного використання фінансових ресурсів підприємства та забезпечення стабільності. У випадку нестабільного фінансового стану рекомендується зменшення обсягів виплати дивідендів з метою збільшення частки реінвестованого прибутку. Такий підхід дозволяє зберегти фінансову стабільність підприємства та забезпечити достатній обсяг ресурсів для подальшого розвитку.

6. Забезпечити покращення стратегії управління оборотними активами. Цей напрямок вимагає уваги до двох важливих аспектів: забезпечення достатньої ліквідності оборотних активів та розробки ефективної стратегії їх фінансування.

7. Забезпечити покращення стратегії управління операційними циклами. Це передбачає розробку таких умов, які дозволять вчасно виявляти дефіцитні

операційні цикли, що, в свою чергу, допоможе запобігти перериванню безперервного господарського процесу.

8. Збільшення продуктивності фінансової служби підприємства шляхом впровадження системи бюджетування.

Погана робота фінансової служби може суттєво впливати на результативність підприємства, давайте розглянемо їхні наслідки у таблиці 3.3

Таблиця 3.3

Наслідки не виконання поставлених завдань фінансовою службою на підприємстві

Невиконання обов'язків	Наслідки
Недостовірне ведення фінансової звітності	Втрата довіри соціальних партнерів та інвесторів
Несвоєчасне оформлення документів	Запровадження штрафних санкцій з боку контролюючих органів
Відсутність внутрішнього фінансового контролю	Збільшення ризику виникнення фінансових зловживань та шахрайства всередині підприємства
Неналежне ведення дебіторського обліку	Зниження ліквідності, уповільнення оборотності капіталу, прострочені платежі
Несвоєчасне прийняття управлінських рішень щодо грошових коштів	Неефективне використання коштів, неможливість приймати обґрунтовані рішення щодо інвестування, кредитування та інших фінансових операцій.

Зважаючи на вищезазначені проблеми, пов'язані з відсутністю належного контролю за фінансами, впровадження системи бюджетування на підприємстві стає нагальною потребою. Це дозволить підприємству підвищити прозорість фінансового стану, покращити контроль за дебіторською заборгованістю,

оптимізувати використання ресурсів, підвищити ефективність прийняття управлінських рішень та сприяти довгостроковому розвитку підприємства.

Бюджет – це фінансовий план економічних та господарських заходів. Бюджет допомагає планувати діяльність та аналізувати ефективність роботи та отримання прибутку в окремих виробничих підрозділах [36, с. 52].

Структура головного бюджету може варіюватися залежно від специфіки підприємства, але зазвичай включає:

- Фінансовий бюджет: планування руху грошових коштів, капіталовкладень та прогноз бухгалтерського балансу.
- Операційний бюджет: витрати на матеріали, накладні витрати, адміністративні витрати, бюджет оплати праці.
- Інвестиційний бюджет: планові інвестиції у інновації та прогрес.

Статистичні дані підтверджують, що впровадження системи бюджетування призводить до значного покращення фінансових результатів підприємства, завдяки контролю за ефективним використанням ресурсів на рівні 96-98%, також підтримці якості та оперативності прийняття управлінських рішень на межі 92-94%, а також збільшення платоспроможності за рахунок управління грошовими потоками на 90-92%. Описана методика розробки бюджетів доступна у спеціалізованій економічній літературі.

9. Представлення власної моделі фінансового планування, що базується на комплексному підході та враховує різноманітні аспекти діяльності підприємства.

Планування є ключовою складовою в управлінні господарською діяльністю. Це процес розробки стратегічних напрямків та директив, які визначають подальший розвиток підприємства. В умовах ринкової конкуренції, планування має забезпечити ефективний виробничий процес, оптимальне використання ресурсів та гнучкий розвиток підприємства. Підприємство, яке ретельно планує свою діяльність, матиме перевагу перед тими, хто реагує на обставини спонтанно. На сьогоднішній день така модель може бути сформована наступним чином (рис. 3.1).

Важливе значення у отриманні прибутку та в оцінці оборотності оборотних засобів підприємства, що впливає на підвищення ефективності його фінансового механізму, має значна частка дебіторської заборгованості в складі поточних активів (оборотних засобах).

Дебіторська заборгованість піддається впливу різних чинників, таких як: кредитна політика підприємства, якість продукції, система розрахунків, яка використовується на підприємстві.

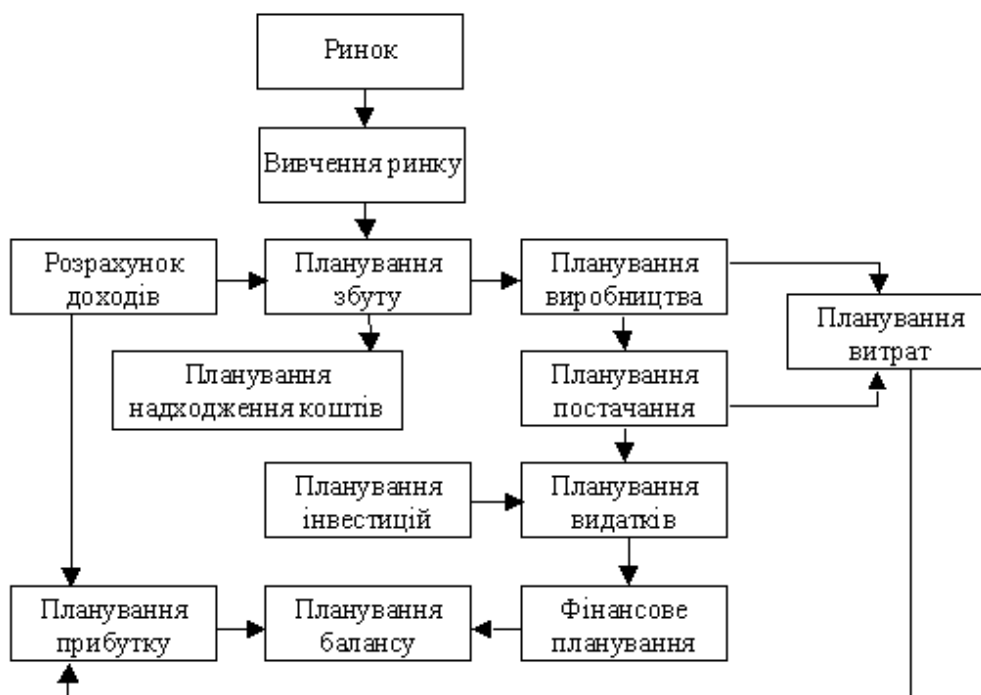

Рис. 3.1 Фінансове планування ТОВ «Захід Посуд».

Існують три основні способи розрахунків: оплата готівкою, безготівковий платіж і кредитні операції. В періоди економічної нестабільності і кризи, коли спостерігається зростання ризиків не платежів, переважаючою формою розрахунків стає передплата.

Оцінка потенційних покупців та умов оплати товарів, які визначені у документах, базується на неформальних критеріях, таких як: можливість покупця оплатити товар у майбутньому; його поточна платоспроможність; репутація покупця; фінансова стійкість; економічний та фінансовий стан підприємства.

Постійні клієнти зазвичай мають можливість отримати товар у розстрочку або на кредитних умовах, однак ці умови залежать від різних факторів.

У промислово розвинених країнах поширеною є схема "2/10 net 30", яка має наступні умови:

– Покупець отримує знижку у розмірі 2% при сплаті за отриману продукцію протягом 10 днів з моменту підписання договору.

– Якщо покупець розраховується за товар після 10-го дня, але протягом 30 днів кредитного періоду, він сплачує повну вартість товару без знижки.

– У випадку, якщо покупець не сплачує за товар протягом місяця, йому доведеться сплатити штраф, розмір якого залежить від моменту сплати та умов договору.

Ця схема стимулює покупців розраховуватися за товар швидше, щоб скористатися знижкою, а також сприяє вчасній оплаті з урахуванням умов контракту.

Для ефективного контролю над дебіторською заборгованістю важливо проводити її ранжування залежно від термінів виникнення. Найпоширеніша класифікація включає такі групи за термінами (в днях): 0–30 днів - поточні платежі; 31–60 днів - прострочені платежі, які потребують моніторингу; 61–90 днів - проблемні платежі, які потребують активних дій; 91–120 днів - сумнівні платежі, які, ймовірно, потребуватимуть списання; вище 120 днів - безнадійні борги, які резервуються для списання.

Абсолютні і відносні показники є головними показниками за допомогою яких здійснюється аналіз дебіторської заборгованості. Наприклад, для ТОВ "Захід Посуд" у 2022 році питома вага дебіторської заборгованості в оборотних засобах склала 41,9%, а станом на 2023 рік вона зросла на 0,8 відсоткових пункти. Це свідчить про зростання обсягу дебіторської заборгованості в порівнянні з оборотними активами та може сигналізувати про зниження рівня ліквідності підприємства.

У складі дебіторської заборгованості, заборгованість за товари, роботи, послуги становила 40,3%, що є на 1,7 відсоткових пунктів вище, ніж

аналогічний показник за минулий період. Підвищення цього показника може вказувати на збільшення обсягу продажів чи надання послуг, або на затримки у виплаті заборгованості з боку покупців. Це може вплинути на фінансовий стан підприємства та потребу в обігових коштах.

Вчасне погашення дебіторської заборгованості є одним з найважливіших факторів, що впливають на фінансову стійкість та рентабельність підприємства. Для оцінки ефективності роботи з дебіторами використовується коефіцієнт погашення дебіторської заборгованості (КПДЗ):

$$\text{КПДЗ} = \frac{\text{Середня дебіторська заборгованість}}{\text{Виручка від реалізації без ПДВ та акцизного збору}} \quad (3.6)$$

$$\text{КПДЗ}_{2022} = \frac{7640,8 + 15,5 + 302,3}{59790,7} = 0,044$$

$$\text{КПДЗ}_{2023} = \frac{11709,1 + 16,6 + 181,6}{67964,1} = 0,058$$

Значення коефіцієнта погашення дебіторської заборгованості не є універсальним і залежить від умов договорів, які укладає підприємство зі своїми контрагентами. Якщо договір передбачає оплату протягом 2 тижнів з моменту відвантаження товару, то критичне значення КПДЗ буде дорівнювати 1/26 (0,038). Це означає, що якщо розрахункове значення коефіцієнта більше 0,038, то підприємство ефективно стягує дебіторську заборгованість. Якщо ж розрахункове значення КПДЗ менше 0,038, то це може свідчити про проблеми з дебіторами. Існує кілька способів, які можуть стимулювати дебіторів до погашення заборгованості, таких як направлення повідомлень, телефонні дзвінки, особисті візити та продаж заборгованості факторинговим компаніям. Один з найбільш ефективних способів полягає в поданні інформації в податкову службу з метою стягнення з них заборгованості за платежами в бюджет.

Дебіторська заборгованість представляє собою по суті іммобілізацію, тобто відволікання з господарського обороту власних оборотних засобів підприємства [39, с 250].

Несвоєчасна оплата дебіторської заборгованості не лише призводить до прямих збитків для підприємства (втрата коштів), але й негативно впливає на його прибуток та фінансову стійкість у чотирьох ключових аспектах:

1. Зниження ефективності використання коштів. Кошти, "заморожені" в дебіторській заборгованості, не можуть використовуватися для інших цілей, наприклад, для інвестування в більш вигідні активи або для поточних потреб бізнесу. Це знижує загальну ефективність використання коштів підприємства, що негативно впливає на його прибуток та рентабельність.

2. В умовах інфляції вартість грошей з часом знижується. Це означає, що кошти, які дебітори повертають через значний проміжок часу, будуть "коштувати" менше, ніж кошти, які були видані в борг. Втрати від інфляції стають особливо відчутними для підприємств, які мають значну дебіторську заборгованість, адже сума знецінення коштів зростає пропорційно обсягу заборгованості.

3. Дебіторська заборгованість, будучи активом, несе в собі й певні витрати, пов'язані з її обслуговуванням. Це робить систему знижок при продажу продукції поширеним інструментом для покращення керованості дебіторською заборгованістю та оптимізації фінансових потоків підприємства. Чим вищий рівень дебіторської заборгованості, тим більше коштів підприємство витрачає на її фінансування.

4. Вплив на ліквідність. Висока дебіторська заборгованість може негативно впливати на ліквідність підприємства. Ліквідність - це здатність підприємства перетворювати активи на готівку в разі потреби. Якщо значна частина активів підприємства "заморожена" в дебіторській заборгованості, то воно може мати проблеми з виконанням своїх зобов'язань перед кредиторами, постачальниками та іншими контрагентами.

3.2 Організаційно-економічні заходи удосконалення фінансового механізму функціонування підприємства

Результати аналізу фінансового стану підприємства, представлені у другому розділі, свідчать про його стійкість.

Підприємство продемонструвало значне зростання прибутку у 2023 році, порівняно з 2022 роком. Сума чистого прибутку склала 10173,4 тис. грн., що майже на 110% більше, ніж у попередньому році. Незважаючи на стійкий фінансовий стан, у 2023 році підприємство зіткнулося з уповільненням оборотності оборотних активів. Це спонукало до додаткового залучення 8872,6 тис. грн. оборотних активів. Збільшення дебіторської заборгованості є ще одним фактором, який негативно впливає на фінансовий стан підприємства. У порівнянні з попереднім роком дебіторська заборгованість зросла майже на 50%.

Важливо відзначити, що фінансова стійкість є ключовим фактором у визначенні стабільності фінансового механізму підприємства і відображається у можливості погашення ним своїх боргів.

Щоб оцінити покращення фінансового стану підприємства, необхідно провести аналіз структури капіталу та оцінити його майновий стан. [22, с. 132]

Хороша організація майнових активів підприємства є важливим чинником у збільшенні фінансової стійкості.

Проте, привласнення капіталу підприємства має бути обґрунтованим і проводитися у виняткових випадках, оскільки оцінка фінансової діяльності повинна враховувати як грошові, так і не грошові активи підприємства.

Кожне підприємство має свої власні грошові активи, включаючи готівку та фінансові інвестиції.

Активи підприємства можуть бути у власності компанії, але не мати грошової форми, такі як запаси готової продукції, товари, що перебувають на стадії виробництва, та інші оборотні активи. Розділяючи грошові та не грошові активи підприємства, ми можемо оцінити його грошову забезпеченість та його здатність виплатити заборгованості шляхом використання свого активу. Аналізуючи можливості стабілізування фінансової стійкості підприємства через

розгляд його капітальної структури, можна виявити взаємозв'язки між різними класифікаціями структурних компонентів.

Вплив фінансових показників на динаміку рівня фінансової стійкості підприємства наочно продемонстровано на рисунку 3.2.

Оптимізація структури капіталу підприємства може здійснюватись у двох напрямках: у фінансовому та у майновому аспекті. При оцінці формування оптимальної фінансової структури капіталу, особливу увагу слід звернути на забезпечення фінансової стійкості підприємства. Це передбачає не лише розрахунок фінансового важелю для обох аспектів структури капіталу, але й проведення аналізу порівняння отриманих результатів. Такий підхід дозволяє забезпечити фінансову стійкість підприємства, зокрема, шляхом порівняння рівня фінансового важелю у майновій структурі капіталу з рівнем фінансового важелю його фінансової структури.

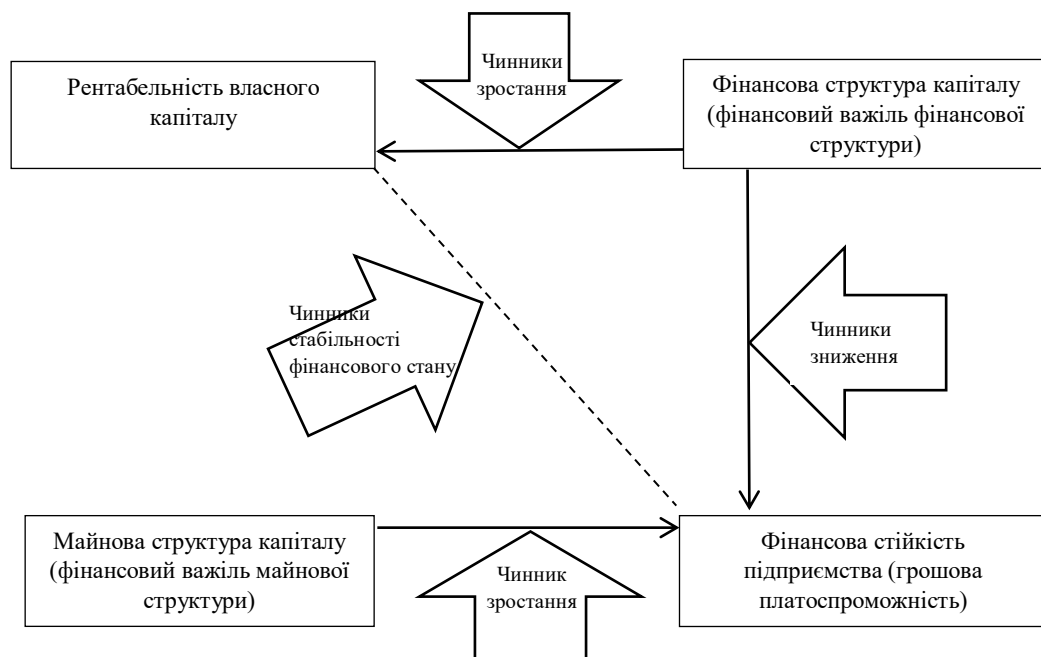

Рис. 3.2 Вплив взаємопов'язаних фінансових важелів на динаміку рівня фінансової стійкості підприємства.

Для правильного визначення розвитку майнової та фінансової структури капіталу, важливо розділити показники платоспроможності підприємства на групи [35, с. 265]. При оцінці цільової структури капіталу підприємства і визначенні показників грошового забезпечення його заборгованості, одним з

важливих коефіцієнтів є коефіцієнт абсолютної платоспроможності підприємства.

Абсолютна платоспроможність відображає, у якій мірі фінансові зобов'язання підприємства покриваються готівкою або легко реалізованими активами на конкретну дату.

Формула для розрахунку абсолютної платоспроможності підприємства:

$$K_{\text{абс. пл}} = \frac{\text{ГК} + \text{КФІ}}{\text{ПЗ}} = \frac{\text{М гр. ф.}}{\text{ПЗ}} \quad (3.7)$$

де, ГК - грошові кошти;

КФІ - Короткострокові фінансові інвестиції;

ПЗ - поточні зобов'язання;

Мгр.ф. - активи.

На основі цього розрахунку та визначених показників проводиться оцінка відповідності розміру частки майна підприємства, що має бути в грошовій формі.

Оптимальне значення коефіцієнту абсолютної платоспроможності підприємства зазвичай лежить у діапазоні від 0,2 до 0,5. Для більшості підприємств цей діапазон є найбажанішим, оскільки він вказує на наявність достатньо ліквідних активів для погашення поточних зобов'язань у короткостроковий період, при цьому не надто утримуючи капітал. Якщо коефіцієнт перевищує значення 0,5, це може свідчити про те, що у підприємства надлишок ліквідних активів, які можуть бути ефективніше інвестовані для збільшення рентабельності. З іншого боку, якщо коефіцієнт менше 0,2, це може свідчити про недостатність ліквідних активів для вчасного погашення поточних зобов'язань, що може призвести до фінансових труднощів для підприємства.

Розглядаючи крайні значення коефіцієнту, можна визначити межі та обсяг майна підприємства в грошовій формі, які є оптимальними для ефективного управління його господарською діяльністю.

$$0,2 \leq \frac{\text{М гр. ф.}}{\text{ПЗ}} \leq 0,5, \quad (3.8)$$

тобто $\text{ПЗ} \times 0,2 \leq \text{М гр. ф.} \leq \text{ПЗ} \times 0,5$.

В ході аналізу було отримано критеріальну нерівність, яка дає змогу оцінити оптимальність перевірки фінансової стійкості підприємства за допомогою фактичних грошових коштів.

Таким чином, можна зробити висновок, що співвідношення фінансового важеля в майновій та фінансовій структурах капіталу слугує ключовим показником для оцінки фінансової стійкості підприємства.

На основі вище зазначеного можна вивести таке значення:

$$\Phi V_{\text{ф.стр.к.}} < \Phi V_{\text{м.стр.к.}} \quad (3.9)$$

де, $\Phi V_{\text{ф.стр.к.}}$ - структурний фінансовий важель підприємства.

$\Phi V_{\text{м.стр.к.}}$ - важель майнової структури підприємства.

Формула, яка використовується для розрахунку фінансового важеля в структурі капіталу, має такий вигляд:

$$\Phi V_{\text{ф.стр.к.}} = \frac{ЗК}{ВК_c} \quad (3.10)$$

Де, ЗК – запозичений капітал

$ВК_c$ – сукупний власний капітал

Формула для дослідження рівня фінансового важеля в майновій структурі капіталу має такий вигляд:

$$\Phi V_{\text{м.стр.к.}} = \frac{M_{\text{гр.ф.}}}{M_{\text{негр.ф.}}} \quad (3.11)$$

де, $M_{\text{гр.ф.}}$ - майно у грошовій формі

$M_{\text{негр.ф.}}$ – майно в не грошовій формі

На основі розглянутих формул розрахунку фінансового важеля у фінансовій та майновій структурах капіталу можна зробити такі висновки:

$$\frac{ЗК}{ВК_c} < \frac{M_{\text{гр.ф.}}}{M_{\text{негр.ф.}}} \quad (3.12)$$

Визначивши границі величини майна підприємства в грошовому еквіваленті, ми можемо провести порівняльний аналіз фінансових важелів

майнової та фінансової структур капіталу, що сприяє забезпеченню фінансово стійкого розвитку підприємства.

Формула виглядатиме таким чином:

$$\frac{ЗК}{ВК_c} < \frac{М \text{ гр. ф.}}{М \text{ негр. ф.}}, \text{ причому } ПЗ \times 0,2 \leq М \text{ гр. ф.} \leq ПЗ \times 0,5$$

Для ТОВ «Захід Посуд»:

$$\frac{7545,6}{5036,4} < \frac{8686}{2523,8}$$
$$1,5 < 3,43$$

$$\text{Причому } 7545,6 \times 0,2 < 8686 > 7545,6 \times 0,5$$

$$1509,1 < 8686 > 3772,8$$

На основі даного аналізу можна розробити алгоритм формування оптимальної цільової структури капіталу, що сприятиме підвищенню фінансової стійкості підприємства.

Проведення організаційних змін на ТОВ "Захід Посуд" може бути організоване згідно з наведеним алгоритмом (рис. 3.3). В цьому алгоритмі підготовчий етап до змін включає етапи з 1 по 4, реалізація змін - етап 4, а процес моніторингу - етап 5. Розглянемо кожний із етапів більш детально.

Етап 1. Розпочнемо з розгляду необхідності у змінах. ТОВ "Захід Посуд" є успішною українською компанією, яка спеціалізується на продажу посуду та кухонного начиння і має добру репутацію вже протягом багатьох років.

Незважаючи на цей успіх, компанія стикається з рядом проблем, які потребують термінового вирішення. Перша з них - зростаюча конкуренція на ринку, яка призводить до зниження цін і прибутку, оскільки з'являється все більше конкурентів як вітчизняного, так і імпортного походження. Друга проблема полягає в постійній зміні потреб споживачів, що вимагає від компанії більшої гнучкості та здатності відповідати на їхні вимоги. Також, вимагають уваги застарілі технології, які використовує компанія, що призводить до низької продуктивності та високих витрат. Останньою, але не менш важливою є неефективний менеджмент, який не відповідає сучасним вимогам і може

стримувати розвиток компанії. Щоб зберегти свою конкурентоспроможність і подолати ці проблеми, ТОВ "Захід Посуд" має провести ряд стратегічних змін.

Крім того, споживачі все більше звертають увагу на екологічність та соціальну відповідальність компаній, тому впровадження принципів сталого розвитку може стати перевагою у конкурентній боротьбі. Отже, впровадження комплексу змін включає в себе не лише адаптацію до мінливості на ринку, але і створення сприятливого середовища для працівників, розширення асортименту та оптимізацію процесів, а також відповідальне ставлення до соціальних та екологічних питань.

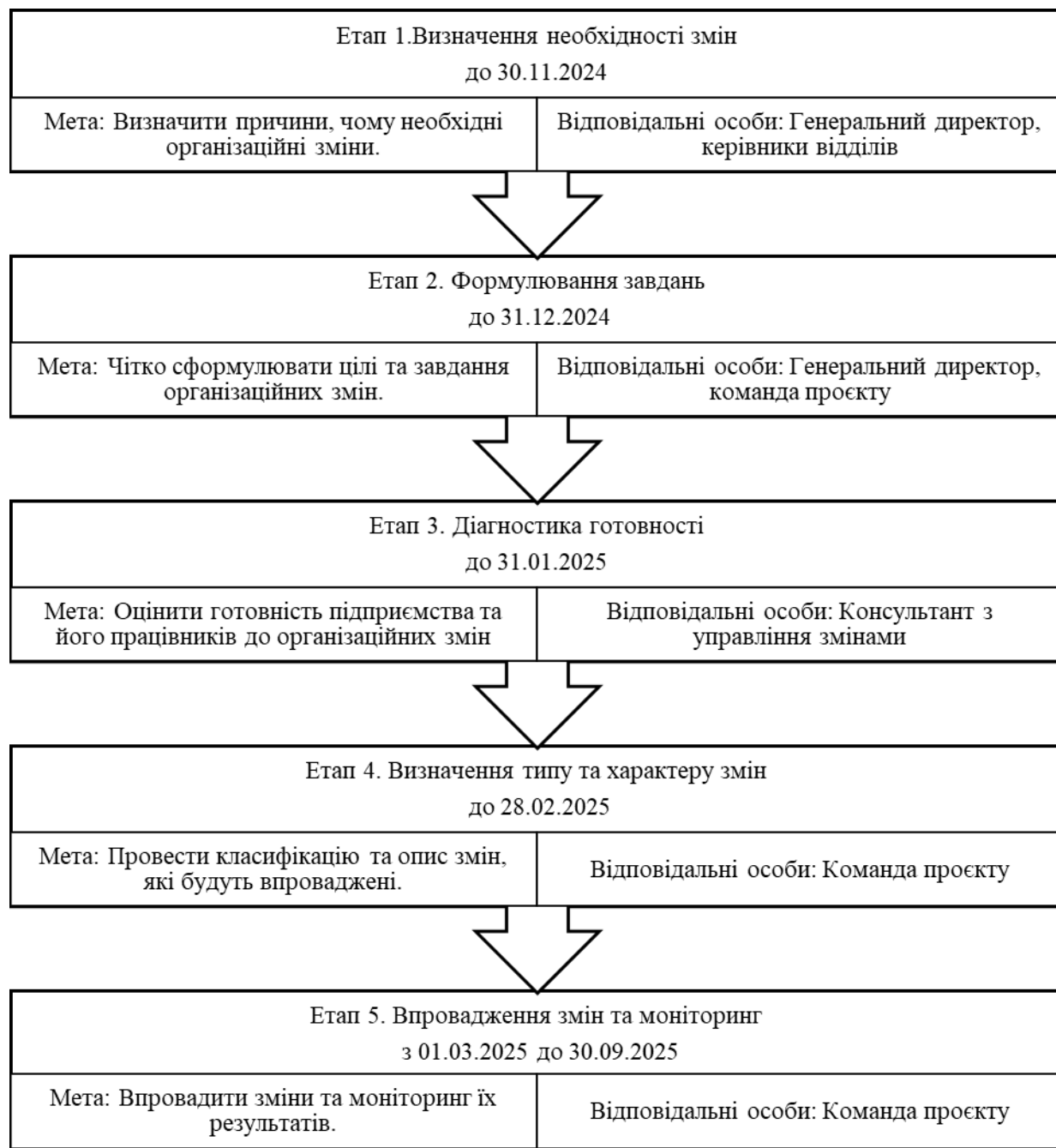

Рис. 3.3 Структуризований алгоритм проведення організаційних змін для ТОВ "Захід посуд".

Підприємство буде здатне здійснювати ефективні організаційно-економічні зміни лише за наявності:

- Організаційно-методичного забезпечення, яке включає методичні матеріали, що допомагають в організації та проведенні змін.
- Нормативно-правового забезпечення, яке включає закони, нормативні акти, накази, інструкції та інші документи, що регулюють організаційні зміни на підприємстві.

- Технічного забезпечення, що передбачає наявність необхідної інформаційної техніки, програмного забезпечення та технологій для аналізу, планування та виявлення загроз.

- Інформаційного забезпечення, яке включає дані, показники та параметри, необхідні для аналізу та планування організаційних змін. Кадрове забезпечення, що передбачає наявність кваліфікованих кадрів, які здатні впроваджувати та керувати змінами.

Етап 2. На другому етапі свого розвитку ТОВ "Захід Посуд" ставить перед собою амбітні завдання, спрямовані на значне покращення своїх позицій на ринку товарів для дому, побуту та столових приборів.

Основними завданнями є:

1. Збільшення обсягів реалізації продукції на 10-15% протягом 30.11.2024 - 30.09.2025. Досягнення цієї мети буде можливим завдяки розширенню асортименту продукції, виходу на нові ринки збуту та вдосконаленню маркетингової стратегії.

2. Відкриття нових шляхів постачання імпортованої продукції з-за кордону. Це дозволить компанії диверсифікувати ризики, отримати доступ до нових джерел товарів та запропонувати клієнтам більш конкурентні ціни.

3. Збільшення кількості контрактів протягом 30.11.2024 - 30.09.2025. Це буде досягнуто за рахунок активної роботи з новими клієнтами, розширення сегментів ринку та пропонування більш вигідних умов співпраці.

4. Позиціонування ТОВ "Захід Посуд" як надійного бізнес-партнера. Досягнення цієї мети буде можливим завдяки покращенню іміджу компанії, наданню гарантій клієнтам та підвищенню рівня сервісу. Реалізація цих цілей призведе до значного зростання дохідної частини підприємства, посилення його конкурентних позицій та покращення сприйняття компанії клієнтами та партнерами. У майбутньому планується впровадити ряд інших змін, спрямованих на оптимізацію бізнес-процесів, підвищення ефективності роботи та створення сприятливого середовища для розвитку та інновацій.

Етап 3. На цій стадії необхідна особлива увага, оскільки вона спрямована на оцінку готовності та бажання власників ресурсів, перш за все акціонерів або топ-менеджменту, здійснити організаційні зміни.

Важливо оцінити ставлення уповноважених осіб, їх мотиви для підтримки а також їхнє усвідомлення переваг та ризиків зміни [17, с. 185].

Оцінка можливостей передбачає аналіз наявності необхідних ресурсів, повноважень та знань для управління процесом змін. Для оцінки прихильності ключових осіб можна використовувати шкалу з чотирьох критеріїв: протидія (активний опір впровадженню організаційних змін.), нейтралітет (байдужість до змін, відсутність активної участі.), підтримка (виявлення ініціативи та надання необхідних ресурсів.) та лідерство (ініціатива, зацікавленість та активне управління процесом впровадження організаційних змін.).

Для оцінки прихильності ключових осіб можна використовувати такі методи: інтерв'ю (проведення особистих бесід з ключовими особами для виявлення їхнього ставлення до змін, мотивів та очікувань), анкетування (розповсюдження анкет серед ключових осіб для збору даних про їхню готовність та здатність до змін). спостереження (аналіз поведінки ключових осіб під час обговорення та впровадження змін). аналіз документів (вивчення документів, що стосуються змін, таких як протоколи засідань, плани проєктів, звіти про хід виконання змін).

Етап 4. Це ключовий етап процесу впровадження організаційних змін, адже саме на ньому відбувається практична реалізація запланованих змін. На цьому етапі важливо суворо дотримуватися плану, контролювати хід виконання змін та своєчасно вносити корективи. Важливо також забезпечити ефективну комунікацію з усіма зацікавленими сторонами, мотивувати співробітників та надавати їм необхідну підтримку. Стадія чотири включає в себе наступні складові:

4.1. Формування команди проєкту впровадження змін:

- Команда встановлює чіткі цілі та завдання, розробляє план дій.

- Створюється команда експертів із потрібними знаннями та досвідом для успішної реалізації змін.
- Забезпечується ефективна комунікація та координація між усіма сторонами.

4.2. Оновлення системи винагороди:

- Впроваджуються зміни у систему винагороди для стимулювання працівників до підтримки та прийняття змін.
- Застосовуються нові методи оцінки та винагороди, які відповідають оновленим цілям компанії.
- Підтримується командна робота та співпраця.

4.3. Інформування залучених працівників та керівників про план змін:

- Проводиться інформаційна кампанія для ознайомлення всіх працівників та керівників з планом змін.
- Забезпечується можливість співробітникам задавати питання та отримувати роз'яснення.
- Створюється атмосфера відкритості та довіри.

4.4. Поступовий реінжиніринг:

- Здійснюються зміни в бізнес-процесах, структурі та системах компанії.
- Мета змін полягає в підвищенні ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності.
- Реінжиніринг проводиться поетапно з урахуванням думки залучених працівників.

Рекомендовано для ТОВ "Захід Посуд" дослідити потенціал інвестиційної та фінансової діяльності.

Основне завдання в інвестуванні - це вибір рентабельних напрямків інвестування, ґрунтуючись на ретельному аналізі потенціалу компанії та прогнозів розвитку ринку. Хоча ТОВ "Захід Посуд" не вело інвестиційну діяльність протягом 2022-2023 років, можливості для її розвитку все ж таки існують.

Здійснення ефективної інвестиційної діяльності може сприяти підвищенню прибутковості ТОВ "Захід Посуд" за наступними напрямками: впровадження передових наукових та технічних розробок у сфері торгівлі; проведення обґрунтованої інвестиційної політики, в основу якої покладено інвестиційну програму та інвестиційні проєкти, пов'язані із загальною стратегією розвитку Товариства, спрямованих на забезпечення високих темпів його розвитку та конкурентоспроможності [27, с. 259]; аргументування обсягів інвестиційних ресурсів, визначення їх джерел та форм фінансування; впровадження чинників для мінімізації ризиків, пов'язаних з інвестиціями; максимізація прибутковості з реалізації інвестиційних проєктів або досягнення інших економічних і соціальних потреб за умови мінімізації ризиків.

Вважається, що ТОВ "Захід Посуд" має потребу в покращенні та оптимізації своєї фінансової діяльності. У сферу фінансових доходів входять різноманітні види прибутку, такі як дивіденди (прибуток від участі в акціонерному капіталі інших компаній), відсотки (прибуток від надання позик або від депозитів) та інші надходження, отримані в результаті фінансових інвестицій [2, с. 55].

Інші доходи можуть включати прибуток від реалізації фінансових інвестицій (наприклад, продаж акцій або облігацій), неопераційний прибуток від зміни валютних курсів та інші надходження, які виникають у ході діяльності компанії, але не є прямо пов'язаними з її операційною діяльністю.

Етап 5. Впровадження змін і моніторинг їх результатів є критичним етапом в управлінні організаційними перетвореннями. Після впровадження змін необхідно систематично відстежувати їх вплив і ефективність. Результати моніторингу дозволяють оцінити, наскільки ефективно були реалізовані зміни та чи вони відповідають очікуваним цілям. Це допомагає виявити позитивні та негативні наслідки впроваджених заходів. З метою вдосконалення процесів і стратегій рекомендується проводити регулярні огляди результатів і аналізувати їх. Під час моніторингу слід звертати увагу на ключові показники ефективності та прогресу.

Важливо забезпечити адекватне збирання та аналіз даних для об'єктивної оцінки результатів. Висновки з моніторингу змін допомагають виявити успіхи та недоліки впровадження змін. Я рекомендую використовувати ці висновки для коригування стратегій та планів подальшої діяльності. Моніторинг є постійним ітеративним процесом, що сприяє адаптації до змінних умов. Для успішного моніторингу важливо мати чіткий план дій і відповідні ресурси. Правильно організований моніторинг забезпечує ефективне управління ризиками та невідомістю.

Відстеження результатів дозволяє вчасно реагувати на виникаючі проблеми та виправляти їх. Впровадження систематичного моніторингу допомагає забезпечити сталість процесів та результатів [32, с. 106]. Регулярний аналіз результатів моніторингу сприяє постійному вдосконаленню організаційної діяльності. На основі висновків з моніторингу можна приймати обґрунтовані рішення щодо подальших стратегій розвитку. Правильно побудований моніторинг забезпечує збалансований підхід до управління змінами.

У контексті ТОВ "Захід Посуд", результати моніторингу змін можуть виявити прогрес у напрямку покращення ефективності діяльності та досягнення поставлених цілей. Знайдені позитивні аспекти впроваджених змін можуть включати збільшення продуктивності, оптимізацію процесів та покращення якості продукції або послуг. Такі успіхи можуть відобразитися у зростанні обсягів продажів, збільшенні чистого прибутку, а також у підвищенні задоволеності клієнтів та працівників. З іншого боку, негативні результати можуть включати недоліки у виконанні поставлених завдань, затримки у реалізації плану, а також несподівані витрати або проблеми з якістю. Це може вимагати перегляду стратегій або коригування планів, щоб уникнути подібних проблем у майбутньому. В цілому, моніторинг є ключовим інструментом для забезпечення сталого розвитку компанії та адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Висновки

Дослідивши суть фінансового механізму та проаналізувавши його вплив на прикладі ТОВ «Захід Посуд» можна зробити наступні висновки:

1. Фінансовий механізм є одним із найважливіших важелів впливу на розвиток і стабільне функціонування підприємств.

Детальний аналіз методів організації фінансової діяльності показує нам їхні недоліки та переваги. Перевагами комерційного розрахунку є пошук вигідних ресурсів, збільшення прибутку та досягнення якомога кращих результатів у конкурентному середовищі, водночас найбільшим недоліком може стати монополізація та нерівномірний розподіл багатства.

У свою чергу перевагами неприбуткової діяльності є збалансування доходів і витрат також цей метод дає змогу широким верствам населення доступ до товарів та послуг, та вирішення соціально-важливих питань, недолік – потребує контролю та фінансування від держави або інших джерел.

Щодо кошторисного фінансування, його перевагами вважається можливість чітко планувати свою діяльність та використовувати кошти на заздалегідь визначені цілі, найбільшими недоліками даного методу є зниження мотивації до пошуку власних джерел надходжень та впровадження заходів щодо економії коштів.

2. Провівши загальну характеристику ТОВ «Захід Посуд» встановлено, що основними видами діяльності товариства є:

- Посередницька діяльність у торгівлі широким асортиментом товарів.
- Торгівля, що здійснюється через інтернет-магазин.
- Продаж скляного посуду, фарфору, засобами для чищення та іншими товарами побутового призначення через мережу магазинів «Феєрія Посуду».

Товариство активно покращує асортимент продукції задля задоволення потреб споживача. Після відкриття інтернет-магазину, товариство почало розширювати свою географічну присутність у всіх куточках України, таким чином задовольняючи потреби більшого кола споживачів та пропонувати

консультації досвідчених менеджерів з продажу, які зможуть проконсультувати клієнта і допоможуть оформити замовлення та організувати доставку.

3. Проаналізувавши динаміку необоротних активів впродовж 2021-2023 років було визначено, що первісна вартість впродовж аналізованого періоду зросла з 2114,2 до 4604,4, однак разом із нею зросла величина зносу основних засобів з 419,6 до 1638,7, це пояснюється застарілістю обладнання, що у подальшому може призвести до виходу його із ладу і зниженням продуктивності праці. Отже, для збільшення первісної вартості основних засобів потрібно оптимізувати використання обладнання та розробити план впровадження нових технологій.

4. Аналіз оборотних активів показує дещо негативну тенденцію, адже через специфіку своєї діяльності підприємство вимушене накопичувати запаси, які впродовж аналізованого періоду зросли до 12515,8 або на 86 %, тому, кошти, вкладені у запаси, не можуть акумулюватись і бути вкладеними у інші сфери, наприклад у інвестування або розвиток бізнесу. У 2023 р. проти 2021 р. дебіторська заборгованість зросла на 580%. Зростання даного показника може призвести до проблем із ліквідністю, погіршенням відносин з клієнтами та зниженням рентабельності.

5. У ході проведення аналізу було визначено, що ліквідність товариства у 2021-2023 роках є недостатньою через низькі показники абсолютної ліквідності та коефіцієнта покриття. Підприємство не має достатньо оборотних активів для покриття поточних зобов'язань, причому значну частину цих активів складають найменш ліквідні запаси. Незважаючи на це, платіжні можливості компанії щодо сплати поточних зобов'язань були задовільними у 2022 та 2023 роках. Взаємовідношення дебіторської та кредиторської заборгованостей значно покращилося, досягнувши нормативного значення, що свідчить про успіхи у керуванні короткостроковою фінансовою стійкістю. Підприємству слід продовжувати працювати над підвищенням своєї ліквідності.

6. Провівши загальний аналіз показників рентабельності, реінвестування та стійкості показав, що ТОВ «ЗАХІД ПОСУД» демонструє стійке та ефективне

ведення бізнесу. Проте, рентабельність продажів, витрат та активів демонструє себе на невисокому рівні. Незважаючи на позитивну динаміку в кінці 2022 року, ці показники знизилися в 2023 році, хоч і все ще перевищують рівень 2021 року.

Для покращення стану підприємства рекомендовано: проаналізувати структуру активів з метою зменшення запасів підприємства та збільшити частку грошових коштів задля покращення стану ліквідності; попрацювати над збільшенням рівня рентабельності власного капіталу через ефективне використання наявних ресурсів або залучення нових інвестицій.

7. Запропоновано заходи щодо покращення діяльності підприємства ТОВ «Захід Посуд» шляхом налагодження співпраці з новими постачальниками продукції щоб пропонувати ексклюзивні та якісні товари, сформувавши план по впровадженню системи бюджетування.

Провести аналіз усіх-бізнес процесів та оптимізувати їх, щоб досягнути збільшення ефективності та знизити витрати.

Сучасні технології дозволяють залучити до співпраці досвідчених SEO-спеціалістів для розвитку та просування інтернет-магазину ТОВ «Захід Посуд». Фахівці знають, як налаштувати структуру та оптимізувати контент, щоб він вище ранжувався за релевантними ключовими словами. Це призведе до збільшення відвідуваності сайту, що в свою чергу, збільшить обсяг продаж та конверсії.

8. У ході діяльності ТОВ «Захід Посуд» було представлено алгоритм впровадження організаційних змін. Ретельно плануючи і впроваджуючи зміни, описані в п'яти пунктах, ТОВ "Західна посуд" зможе подолати проблеми, що стоять перед товариством, і зберегти свою спроможність конкурувати на ринку. Завдяки чітко визначеним цілям, ефективній комунікації, залученню всіх зацікавлених сторін та моніторингу результатів компанія може успішно трансформуватися та досягати сталого розвитку.

Впровадження нових технологій, заснованих на принципах сталого розвитку, оптимізація бізнес-процесів та відповідальне управління бізнесом стануть ключовими факторами успіху ТОВ "Захід Посуд" у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Армстронг М. Стратегічне управління людськими ресурсами. Київ : ІНФРА-М, 2002. 328с.
2. Артус М.М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки. *Фінанси України : монографія*. Київ, 2005. С. 54—59.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси. Київ : Атіка, 2002. 368 с.
4. Балацька А. Сутність фінансового механізму розвитку малого та середнього бізнесу. *Економічний аналіз : монографія*. Київ 2020. С. 7–14.
5. Бердар, М. М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства. *Актуальні проблеми економіки: монографія*. Київ, 2008. С. 133-138.
6. Боровських Н. В. Конкурентні стратегії: методологія формування і розвитку. *Маркетинг: монографія*. Харків, 2005. С. 37-49.
7. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник / за заг. ред. О. Д. Василик. Київ : НІОС. 2000. С. 416.
8. Герасимчук В. Г. Економіка та організація виробництва : підручник для студентів економічних спеціальностей вузів / за заг. ред. В.Г. Герасимчук. Київ : Знання, 2008. 677с.
9. Дехтяр, Н. А. Фінансовий механізм діяльності суб'єктів господарювання. Суми : Університетська книга, 2011. С. 182.
10. Дідик Л. М. Фінансовий механізм управління діяльністю сучасного підприємства. *Економічний вісник Національного гірничого університету: підручник / за заг. ред. Л. М. Дідик*. Київ, 2011. С. 92-100.
11. Зятковська Л. І. Методологічні засади фінансового забезпечення підприємств. *Фінанси України*. Суми, 2012. С. 148–155.

12. Кириленко О. П. Фінанси (Теорія і вітчизняна практика): навч. посіб. / за заг. ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: Астон, 2002. 212 с.
13. Лігоненко Л. О. Фінанси підприємств : підручник / за заг. ред. Л. О. Лігоненко. Київ : КНТЕУ, 2006. 491 с.
14. Лігоненко Л.О., Гуляєва Н.М., Гринюк Н.А. Фінанси підприємства : підручник. Київ : КНТЕУ, 2006. 491 с.
15. Марусяк, Н. Л. Фінансовий механізм підприємства та напрями його удосконалення в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава* : монографія. Київ, 2021. С. 94-97.
16. Мошенський С.З. Економічний аналіз : підручник / за заг. ред. Ф.Ф. Бутинця. 2-ге вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2007. 704с.
17. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу : навч. - практ. посіб. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2012. 311с.
18. Опарін В. М. Фінанси : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 240 с.
19. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія) : навч. посібник. 2 - ге вид., доп. і перероб. Київ : КНЕУ, 2001. 240 с.
20. Оспіщева В. І. Фінанси : навч. посіб. / за заг ред. В. І. Оспіщева. Київ : Знання, 2006. 415 с.
21. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. Фінансова звітність підприємств : навч. посіб. / за ред. С. В. Приймак, М. Т. Костишина, Д. В. Долбнєва. Львів : Ліга-Прес, 2016. 268 с.
22. Разумова Г. В., Буцанова Н. Г. Вдосконалення механізму управління фінансовою діяльністю підприємства. *Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С.182–184.
23. Райзенберг Б. Фінанси підприємств: підручник / за заг. ред. А. М Поддєрьогін. Київ : КНЕУ, 2004. 546 с.
24. Романенко О. Р., Огородник С.Я., Зязюк М. С., Славкова А. А. Фінанси : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисципліни, 2 –ге вид.перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2003. 342с.

- 25.** Романенко О.Р. Фінанси: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 312 с.
- 26.** Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. / за заг. ред. Г.В. Савицька. 3-тє вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2007. 668с.
- 27.** Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
- 28.** Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. Фінанси підприємств: навч. посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
- 29.** Статут Товариства з обмеженою відповідальністю «Захід Посуд»
- 30.** Ткачук, Н. М. Фінансування бюджетних установ: теоретична сутність, форми і методи / за заг. ред. Н. М. Ткачук, В. О. Кравчук. Харків : Наука й економіка, 2010. 99-105 с.
- 31.** Уманців Ю. М. Механізм економічної політики : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Уманців, О. І. Міняйло. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 436с.
- 32.** Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. 2-ге вид., без змін. / за заг. ред. О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексіюк. Київ : КНЕУ, 2006. 316 с.
- 33.** Фінанси підприємств / уклад.: Т.О. Олійник. Запоріжжя : НУ Запорізька політехніка, 2019. 256 с.
- 34.** Фінанси підприємств: навч. посібник / за заг. ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
- 35.** Фінанси: підручник / за заг. ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. Київ : Знання, 2008. 611 с.
- 36.** Чугунов І.Я., Самошкіна О.А. Основні підсумки виконання бюджету: монографія. Київ : Фінанси України, 2001. С. 39-67.
- 37.** Чуницька І. І., Позднякова О. О. Фінансовий механізм управління діяльністю підприємства та його роль в організації фінансової політики.

Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : НаУОА, 2022. С. 81–87.

38. Шубін О. О. Оцінка конкурентоспроможності торговельних мереж побутової техніки. *Україна: Схід – Захід – проблеми сталого розвитку*: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. 355–356с.

39. Юрій С.І., Дем'янишин В.Г., Буздуган Я.М. Антологія бюджетного механізму: монографія. Тернопіль : Економічна думка, 2001. 250с.

40. Юхименко П.І. Теорія фінансів / за ред. Проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 576 с.

41. Янчукович Т.В. Фінансовий механізм розвитку підприємства торгівлі / за заг. ред. Т.В Янчукович. Херсон : Науковий вісник Херсонського державного університету, 2017. С. 41 – 44.

I. Загальні положення

1.1. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАХІД ПОСУД» (далі по тексту - Товариство) є суб'єктом господарювання, що діє на принципах самоокупності.

1.2. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАХІД ПОСУД» створено та діє відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», інших законів України та нормативно-правових актів чинних на території України, та цього статуту.

1.3. Найменування Товариства:

1.3.1. Повне найменування українською мовою – **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАХІД ПОСУД»;**

1.3.2. Скорочене найменування українською мовою - **ТОВ «ЗАХІД ПОСУД».**

1.3.3. Комерційне (фірмове) найменування Товариства затверджується його органами управління та використовується у господарській діяльності. Комерційне (фірмове) найменування Товариства може бути зареєстроване у порядку, встановленому законом.

1.4. Учасниками Товариства є:

Витвицький Ігор Ярославович (реєстраційний номер облікової картки платника податків 2588702112);

Сидор Тарас Романович (реєстраційний номер облікової картки платника податків 2826313251).

1.5. Товариство створене на невизначений строк і здійснює свою діяльність до моменту припинення своєї діяльності, у випадках та в порядку передбаченому Статутом Товариства та чинним законодавством України.

1.6. Товариство є юридичною особою з моменту державної реєстрації. Товариство відповідно до чинного законодавства може набувати у власність, користуватись та відчужувати будівлі, приміщення, земельні ділянки та інші об'єкти нерухомості. Товариство згідно з чинним законодавством може бути власником рухомого майна та інтелектуальної власності. Товариство може самостійно та/або спільно з іншими юридичними та фізичними особами створювати інші юридичні особи, дочірні підприємства, філії, представництва, як на території України так і за кордоном, бути членом об'єднань, асоціацій та ін.

1.7. Товариство має самостійний баланс, поточні (розрахункові), вкладні (депозитні) та інші рахунки в банках як на території України так і за її межами, включаючи рахунки в іноземних валютах, круглу печатку, штампи, торгові марки, знаки для товарів і послуг, бланк, емблему, девіз та інші реквізити і символіку юридичної особи.

1.8. Товариство має право від свого імені укладати правочини, договори, угоди, набувати майнові та немайнові права, нести зобов'язання, виступати позивачем і відповідачем у судах загальної юрисдикції, загальних, господарських, адміністративних, третейських, міжнародних комерційних та арбітражних судах та інших судах, а також мати інші права, що надаються юридичній особі.

1.9. Відповідно до чинного законодавства Товариство здатне мати такі ж цивільні права та обов'язки, як і фізична особа, крім тих які за своєю природою можуть належати лише людині. Цивільна правоздатність Товариства виникає з моменту його державної реєстрації і припиняється з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про його припинення.

1.10. Товариство набуває цивільних прав та обов'язків через свої органи управління, які діють з урахуванням повноважень та обмежень наданих цим Статутом та чинним законодавством. Особа або орган, що відповідно до наданих повноважень виступає від імені Товариства, зобов'язані діяти в інтересах Товариства добросовісно і розумно та не перевищувати своїх повноважень.

1.11. Товариство здійснює вільний вибір видів підприємницької діяльності, самостійно формує програми діяльності, вибирає постачальників та споживачів продукції, робіт і послуг.

1.12. Товариство не відповідає за зобов'язаннями учасників. Товариство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями всім належним йому майном.

1.13. Учасники (засновники) Товариства не відповідають за зобов'язаннями Товариства, крім випадків, встановлених цим Статутом та чинним законодавством України. Учасники Товариства, які не повністю внесли свої вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників.

2. Предмет і мета діяльності Товариства.

2.1. Метою діяльності і цілями діяльності Товариства є одержання прибутку, задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах та реалізація на підставі одержаного прибутку соціальних та економічних інтересів учасників.

2.2. Предметом діяльності товариства є:

- здійснення торгівельної (гуртової, гуртово-роздрібною, роздрібною, торгово-посередницької, імпорто-експорт) діяльності посудом, товарами побутової хімії, косметики, парфумерії, особистої гігієни (в тому числі, санітарно-гігієнічних виробів), продукцією целюлозно-паперової промисловості, продуктами харчування та напоями, іншою продукцією виробничо-технічного призначення та товарами народного споживання;

- будівництво житлових і нежитлових будівель;

- організація будівництва будівель;

- будівництво споруд;
- спеціалізовані будівельні роботи;
- штукатурні роботи;
- електромонтажні роботи;
- монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування;
- комплексне обслуговування об'єктів;
- роботи із завершення будівництва;
- послуги у сфері інжинірингу;
- виробництво будівельних матеріалів;
- виробництво дерев'яних будівельних конструкцій;
- надання в оренду (прокат) автомобілів, машин, устаткування і товарів;
- виробництво, монтаж, ремонт та технічне обслуговування машин та устаткування;
- оптова і роздрібна торгівля продовольчими та непродовольчими товарами;
- оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням;
- оптова торгівля машинами і устаткуванням;
- надання послуг логістики;
- надання експедиторських послуг;
- вантажні та пасажирські перевезення;
- добування піску та гравію;
- надання послуг у сільському господарстві та тваринництві;
- турагентська діяльність;
- діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування;
- надання торгово-посередницьких, маркетингових, інформаційно-посередницьких, рекламних та інших послуг комерційного характеру;
- заготівля та переробка деревини;
- виробництво меблів та столярних виробів;
- надання автотранспортних послуг;
- виробництво будівельних матеріалів;
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування;
- надання послуг стоянки автомобілів, їх спорудження та утримання;
- надання інформаційних послуг;
- наукова та технічна діяльність;
- діяльність у сфері права;
- діяльність із працевлаштування;
- освітня діяльність;
- видавнича діяльність;
- діяльність у сфері спорту, організування відпочинку та розваг;
- організація та проведення виставок, ярмарків, аукціонів;
- надання в оренду та експлуатацію власного чи орендованого майна;
- здійснення зовнішньоекономічних експортно-імпорتنих операцій в межах статутної діяльності.

2.3. Діяльність, для здійснення якої нормативними актами передбачені особливі умови, здійснюється Товариством при наявності відповідної ліцензії чи спеціального дозволу.

2.4. Товариство може здійснювати зовнішньоекономічну діяльність у видах та формах, що прямо не заборонені чинним законодавством України.

8. Майно і кошти Товариства. Порядок розподілу прибутків та збитків Товариства.

8.1. Статутний капітал Товариства становить 3 000 000, 00 (три мільйони гривень 00 коп.)

Вклади учасників та їх частки у статутному капіталі становлять:

- **Витвицький Ігор Ярославович** – 1 500 000, 00 грн. – 50%;

- **Сидор Тарас Романович** – 1 500 000,00 грн. – 50%.

8.2. Вкладом учасника товариства можуть бути гроші, цінні папери, інше майно, якщо інше не встановлено законом. Вклад у негрошовій формі повинен мати грошову оцінку, що затверджується одностайним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства.

8.3. Якщо учасник прострочив внесення вкладу чи його частини, виконавчий орган товариства має надіслати йому письмове попередження про прострочення. Попередження має містити інформацію про невнесений своєчасно вклад чи його частину та додатковий строк, наданий для погашення заборгованості. Додатковий строк, наданий для погашення заборгованості, встановлюється виконавчим органом товариства, але не може перевищувати 30 днів.

8.4. Якщо учасник товариства не вніс вклад для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку, виконавчий орган товариства скликає загальні збори учасників, які можуть прийняти одне з таких рішень:

- 1) про виключення учасника товариства, який має заборгованість із внесення вкладу;
- 2) про зменшення статутного капіталу товариства на розмір непоплаченої частини частки учасника товариства;
- 3) про перерозподіл непоплаченої частки (частини частки) між іншими учасниками товариства без зміни розміру статутного капіталу товариства та сплату такої заборгованості відповідними учасниками;
- 4) про ліквідацію товариства.

Голоси, що припадають на частку учасника, який має заборгованість перед товариством, не враховуються при визначенні результатів голосування для прийняття вище вказаних рішень.

8.5. Джерелами формування майна Товариства є:

- майно, передане йому у власність учасниками, як вклади до статутного капіталу;
- продукція, вироблена в результаті господарської діяльності Товариства;
- доходи, одержані від господарської діяльності Товариства;
- інше майно, набуте Товариством на підставах, не заборонених законом.

8.6. Товариство має право змінювати (збільшувати або зменшувати) розмір статутного капіталу за рішенням загальних Зборів учасників.

8.7. Збільшення статутного капіталу товариства допускається лише після внесення всіма учасниками товариства своїх вкладів у повному обсязі. Збільшення статутного капіталу Товариства може відбуватися за рахунок додаткових вкладів учасників та/або третіх осіб або без додаткових вкладів за рахунок нерозподіленого прибутку товариства. При збільшенні статутного капіталу за рахунок додаткових вкладів номінальна вартість частки учасника товариства може бути збільшена на суму, що дорівнює або менша за вартість додаткового вкладу такого учасника.

У разі збільшення статутного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку товариства без залучення додаткових вкладів склад учасників товариства та співвідношення розмірів їхніх часток у статутному капіталі не змінюються.

8.8. Треті особи та учасники товариства можуть вносити додаткові вклади протягом строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників, але не більше ніж протягом одного року з дня прийняття рішення про залучення додаткових вкладів.

8.9. Протягом одного місяця з дати спливу строку для внесення додаткових вкладів, загальні збори учасників товариства приймають рішення про:

- 1) затвердження результатів внесення додаткових вкладів учасниками товариства та/або третіми особами;
- 2) затвердження розмірів часток учасників товариства та їх номінальної вартості з урахуванням фактично внесених ними додаткових вкладів;
- 3) затвердження збільшеного розміру статутного капіталу товариства.

8.10. З учасником товариства та/або третьою особою може бути укладено договір про внесення додаткового вкладу, за яким такий учасник та/або третя особа зобов'язується зробити додатковий вклад у грошовій чи негрошовій формі, а товариство - збільшити розмір його частки у статутному капіталі чи прийняти до товариства з відповідною часткою у статутному капіталі. Якщо додаткові вклади не внесені учасником товариства та/або третьою особою, з яким (якою) укладено договір про внесення додаткового вкладу, в повному обсязі та своєчасно, такий договір вважається розірваним, якщо рішенням загальних зборів учасників не затверджено розмір частки такого учасника та/або третьої особи виходячи з фактично внесеного ним додаткового вкладу.

8.11. Товариство має право зменшити свій статутний капітал. У разі зменшення номінальної вартості часток усіх учасників товариства співвідношення номінальної вартості їхніх часток повинно зберігатися незмінним. Зменшення статутного капіталу відбувається в порядку і на умовах, визначених законодавством України.

8.12. Прибуток Товариства утворюється з надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та привітряних до них витрат і витрат на оплату праці.

8.13. Розподіл прибутків здійснюється щоквартально за рішенням загальних зборів учасників.

8.14. Виплата дивідендів здійснюється щоквартально за рахунок чистого прибутку товариства особам, які були учасниками товариства на день прийняття рішення про виплату дивідендів, пропорційно до розміру їхніх часток. Товариство не має права виплачувати дивіденди учаснику, який повністю або частково не вніс свій вклад.

8.15. Товариство виплачує дивіденди грошовими коштами, якщо інше не встановлено одностайним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства. Дивіденди можуть виплачуватися за будь-який період, що є кратним кварталу.

8.16. Виплата дивідендів здійснюється у строк, що не перевищує шість місяців з дня прийняття рішення про їх виплату, якщо інший строк не встановлений рішенням загальних зборів учасників.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЗАХІД ПОСУД"	Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за ЄДРПОУ	41865336		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТГГ ¹	UA26040190010045761		
Вид економічної діяльності	Неспеціалізована оптова торгівля	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	55	за КВЕД	46.90		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця Чорновола, буд. 157, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76005, Україна		0673441718		

I. Баланс на 31 грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	507,7
Основні засоби :	1010	395,3	1 694,6
первісна вартість	1011	662,4	2 114,2
знос	1012	(267,1)	(419,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	395,3	2 202,3
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	8 150,1	6 719,7
у тому числі готова продукція	1103	8 147,1	6 701,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 868,9	1 928,9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	5,8	5,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12,0	5,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	476,2	175,7
Витрати майбутніх періодів	1170	4,1	75,8
Інші оборотні активи	1190	160,3	354,5
Усього за розділом II	1195	10 677,4	9 265,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	5,8	5,8
Баланс	1300	11 078,5	11 473,2

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	3 000,0	3 000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 072,0)	(718,4)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	1 928,0	2 281,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	275,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 023,8	4 685,8
розрахунками з бюджетом	1620	146,7	108,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	22,2	34,6
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	0,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 700,0	3 500,0
Усього за розділом III	1695	8 870,5	8 570,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	11 078,5	11 473,2

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2021 _____ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49 995,2	59 900,2
Інші операційні доходи	2120	9,9	26,3
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	50 005,1	59 926,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(42 910,3)	(50 534,3)
Інші операційні витрати	2180	(6 597,6)	(8 888,3)
Інші витрати	2270	(66,0)	(593,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(49 573,9)	(60 015,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	431,2	(89,3)
Податок на прибуток	2300	(77,6)	(39,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	353,6	(128,3)

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Витвицький
Ігор Ярославович
Витвицький Ігор Ярославович
ЕП Харун Ірина
Любомирівна
Харун Ірина Любомирівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЗАХІД ПОСУД"	за ЄДРПОУ	2023 01 01
Територія <u>ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА</u>	за КАТОТТГ ¹	41865336
Організаційно-правова форма господарювання <u>Приватна</u>	за КОПФГ	UA26040190010045761
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КВЕД	10
Середня кількість працівників, осіб <u>49</u>		46.90
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>		
Адреса, телефон <u>вулиця Чорновола, буд. 157, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76005, Україна</u>		0673441718

1.Баланс на 31 грудня 2022 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	507,7	-
Основні засоби :	1010	1 694,6	2 523,8
первісна вартість	1011	2 114,2	3 451,7
знос	1012	(419,6)	(927,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 202,3	2 523,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	6 719,7	9 816,5
у тому числі готова продукція	1103	6 701,2	9 787,7
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 928,9	7 640,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	5,3	15,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5,2	302,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	175,7	727,4
Витрати майбутніх періодів	1170	75,8	147,6
Інші оборотні активи	1190	354,5	309,3
Усього за розділом II	1195	9 265,1	18 959,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	5,8	5,8
Баланс	1300	11 473,2	21 489,0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	3 000,0	3 000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(718,4)	2 036,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	2 281,6	5 036,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	275,0	7 000,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 685,8	5 230,2
розрахунками з бюджетом	1620	108,8	176,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	34,6	54,5
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	0,9	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 500,0	3 500,0
Усього за розділом III	1695	8 570,5	15 907,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	11 473,2	21 489,0

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Нистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	59 790,7	49 995,2
Інші операційні доходи	2120	182,2	9,9
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	59 972,9	50 005,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(46 014,6)	(42 910,3)
Інші операційні витрати	2180	(10 541,1)	(6 597,6)
Інші витрати	2270	(57,7)	(66,0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(56 613,4)	(49 573,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 359,5	431,2
Податок на прибуток	2300	(604,7)	(77,6)
Нистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 754,8	353,6

Керівник _____ (підпис)

Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Витвицький
Ігор Ярославович
Витвицький Ігор Ярославович
ЕП Харун Ірина
Любомирівна
Харун Ірина Любомирівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЗАХІД ПОСУД"	за ЄДРПОУ	2024	01	01
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КАТОГТГ ¹	41865336		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	UA26040190010045761		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб 54		46.90		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Черновола, буд. 157, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76005, Україна		0673441718		

І. Баланс на 31 грудня 2023 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	65,0
Основні засоби :	1010	2 523,8	2 965,7
первісна вартість	1011	3 451,7	4 604,4
знос	1012	(927,9)	(1 638,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 523,8	3 030,7
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	9 816,5	12 515,8
у тому числі готова продукція	1103	9 787,7	12 386,5
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7 640,8	11 709,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	15,5	16,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	302,3	181,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	727,4	2 479,9
Витрати майбутніх періодів	1170	147,6	272,3
Інші оборотні активи	1190	309,3	656,7
Усього за розділом II	1195	18 959,4	27 832,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	5,8	-
Баланс	1300	21 489,0	30 862,7

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 000,0	3 000,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 036,4	3 258,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 036,4	6 258,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	7 000,0	13 585,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	5 230,2	6 705,6
розрахунками з бюджетом	1620	176,8	194,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	54,5	52,2
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 500,0	3 500,0
Усього за розділом III	1695	15 907,0	21 985,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	21 489,0	30 862,7

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2023 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	67 964,1	59 790,7
Інші операційні доходи	2120	2 101,5	182,2
Інші доходи	2240	140,7	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	70 206,3	59 972,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(50 541,7)	(46 014,6)
Інші операційні витрати	2180	(16 461,1)	(10 541,1)
Інші витрати	2270	(1 703,1)	(57,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(68 705,9)	(56 613,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1 500,4	3 359,5
Податок на прибуток	2300	(278,2)	(604,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1 222,2	2 754,8

Керівник _____ (підпис)

Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Витвицький
Ігор Ярославович
Витвицький Ігор Ярославович
(ініціали, прізвище)
ЕП Харун Ірина
Любомирівна
Харун Ірина Любомирівна
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор місцеві адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

